

קרוב אליך

עבודת ה' ברוח חסידית

סמרטפון רק עם ואצאפי!
אפשר!! וכדאי!!
 מרכז הזמנות ארצי
052-2-129-129
 אספקה לכל חלקי הארץ תוך 24 שעות
 רח' פינט 9 ירושלים | zolphone.co.il

גליון מיוחד לכבוד חנוכה

"זה ניסיון גדול ואתם צריכים עקשיו להתרכז. לא לחשוב מרה קרה, למה קרה ואיך קרה, אלא להבין שהייתה פה השגחה מופלאה"

חסיה בן זכאי בהלל והודאה על נסים בתוך סיטואציה בלתי אפשרית

12

אפילו הגיטרה עלתה באש של 'צמאה'
משה שילת משתף באנקדוטות מתוך שבוע מטורף

10

שאלות היסוד שלנו לפעמים מבהילות מאוד
אלומה לב

6

סטירה שחichtה שבעים שנה
אהרן רזאל

4

שלושה סיפורים מתוקים
שיחת חברים עם מיכי יוספי

בס"ד

האירועים שאסור לכם לפספס!!

שבטבע
חווית תוכן אחרת

פרטים בעמ' 17

ב' טבת נר שמיני של חנוכה (30.12) **בירושלים**
בין השעות: 18:00 - 9:30

לרישום ולפרטים: **052-566-5005**
או **רישמו בגוגל:** "מרתון לקירוב רחוקים"

מרתון לקירוב רחוקים

אשר קיזשטן
מזוואתיו אהצ'יק!

בית הספר לקירוב
ראש יהודי
למנוח • אהמאין • אקריב

- ✓ לאהוב להאמין ולקרבו! להתחבר למשימה הלאומית של הדור!
- ✓ לקבל כח אש וכלים מהעוסקים בתחום: **הרב שמואל אליהו • הרב יהושע שפירא • הרב מיכי יוספי • הרב פרץ איינהוף • ישראל זעירא • חיים איזנר • גבי דניאל**

מחיר השתתפות בהוצאות לנרשמים מראש: 100 ש"ח, בחורי ישיבה/בנות מדרשה, שירות לאומי, חיילים, סטודנטים/ת: 70 ש"ח, מחיר ביום העיון: 120 ש"ח

התרומות לראש יהודי מוכרות לצרכי מס. הקישו בגוגל: "תורמים לראש יהודי" או בטל. 052-5665005

הזמן קצר והרב מבוחר

יריד החסידות בבנייני האומה הסתיים ולמי שלא הספיק אנו מציעים באתר ayeca.shop, מגוון של ספרים נבחרים

ממשיכים במחירי היריד - עד לתאריך

	 חדש			 חדש	 חדש	
דרך מצותיך המבואר	לקוטי תורה המבואר - אלול תשרי	תורה אור המבואר - תנוכה ופורים	תורה אור ולקוטי תורה המבואר	חסידות מבוארת - תניא ו' תורה אור	בעל שם טוב המבואר	כתר שם טוב המבואר
		 חדש		 חדש		 חדש
להבין חסידות	צמאה לך	מעמקי נשמת נשמת כריכה צבועת	תהילים קורן	תהילים עם ביאורי חסידות - ענק	תהילים עם ביאורי חסידות	אל שפת האמת
 חדש				 חדש		
התועדות עם הרב חיים שלום דייטש	התועדות שבת סלביטצקי	התועדות עם הרב שניאור זלמן גופין	התועדות עם הרב עדין אבן ישראל	שווה לכל נפש - פרקי אבות	שווה לכל נפש - חגים	שווה לכל נפש - תפילה
						 חדש
הדרך הארוכה-קצרה קומיקס תניא 2	הדרך הארוכה-קצרה קומיקס תניא 1	הרבי של כולנו	מאורי האש - האחים הקדושים	מאורי האש - סניגורם של ישראל	מאורי האש - בעל התניא	מאורי האש - המגיד הגדול

"עליתי מדרגה אחר מדרגה עד שנכנסתי להיכל המשיח, ששם לומד משיח תורה עם כל התנאים והצדקים... ושאלתי את פי משיח: אימתי אתי מר? והשיב, בזאת תדע, בעת שיתפרסם למודך ויתגלה בעולם - ויפוצו מעיינותיך חוצה"

(כתר שם טוב סימן א)

מכירת העודפים הגדולה בחנוכה במחסן יריד החסידות

אלפי ספרים מכל המגוון במחירים מוזלים, ספרים פגומים, עודפים וחלקי סטים

30 ₪ 20 ₪ 10 ₪

רח' פלוטיצקי 11, ראשון לציון
לנוחותכם - אוהל מכירות ענק במקום!

שעות פתיחה:

כ"ו בבסלו-ג' בטבת (24-31.12): 9:00 בבוקר עד 16:15 אחה"צ (מוצ"ש סגור)
ד' ז' טבת (1-4.1): 9:00 בבוקר עד 23:00 בלילה (כולל מוצ"ש)

בואו עם הילדים ותגלו אוצרות!

... נמכר!

יעים עכשיו

ה' בטבת

מארז ספרי: קונטרס התפילה, קונטרס העבודה, קונטרס עץ החיים עם ביאור

מאמרי אדמו"ר הרי"צ עם ביאור

קונטרס התפילה עם ביאור

פתקים משולחני של הרבי

אוצר לקוטי שיחות עם ביאור בלכתך בדרך, י"ב נרכים

אוצר לקוטי שיחות עם ביאור, י' נרכים

חד בדרא

בית רבי

בעקבות צדיק הדורות

הדרך לזי"מ משמעות

הרבי שלי

מי זאת עולה

שיחת חברים

עם מיני יוספי

יום אחד ראו שחר החול של תל אביב, נפח לתוך
מדרגות והתחיל לטבוע. העיניו ראו אותו ברגע
באחרון, וכשהגיע אליו ולטר לו לילות לחסקה, הופתע
לשמע אותו מנמל "אני לא חוסר בתשובה! לא חוסר
בתשובה..."

אלוקי חנוכה ענני!

סגולה בפרשנות חדשה

סיפור אחר שאפשר למצוא בו אור מיוחד של חנוכה, מופיע בגמרא במסכת עבודה זרה. מסופר שם על אחותו של רבי מאיר שהייתה בשבי הרומאים, ורבי מאיר הלך ושיחד את השומר כדי שישחרר אותה. אותו שומר שאל: "מה אעשה אם יעלו עלי?" אז רבי מאיר אמר לו: "תאמר 'אלהא דמאיר ענני!' ואכן, אותו שומר ניסה את הסגולה הזאת כבר בנוכחותו של רבי מאיר, ואחר כך עוד פעם כשתפסו אותו, והיא אכן פעלה. מה הקשר לחנוכה? אתם יודעים שיהודים מכל סיפור בגמרא עושים דיון שלם - אני אומר את זה לא בציניות, אלא כעניין יפה וחשוב כדי שלא לקבל את הסיפור סתם כך. בכל מקרה, המהרש"א שם שואל: איך רבי מאיר נתן לו סגולה כזאת? הרי יש לנו כלל שהקב"ה לא קורא את שמו על הצדיקים בחייהם. רבי מאיר, כביכול, יצר כינוי חדש לקב"ה - "אלהא דמאיר". לכאורה, כינוי כזה יכול להיות רק אחרי פטירת הצדיק! המהרש"א עונה כמה תשובות. אחת מהן היא שהכוונה במילים "אלהא דמאיר" היא לה' שמאיר באור החנוכה. כלומר, לא מדובר על רבי מאיר בעל הנס, אלא על ה' יתברך שמאיר לנו באור החנוכה! אל ה', שמופיע - כמו בחנוכה - אפילו במקומות הכי נמוכים והכי ירודים, אנחנו קוראים 'ענני'.

מדהים איך שהמשפט הכל כך מפורסם הזה, מקבל משמעות חדשה לגמרי! אז כעת, גם כל השנה כשאנחנו אומרים "אלהא דמאיר ענני" ונותנים צדקה לכבוד ושמת רבי מאיר בעל הנס, ניזכר גם באור החנוכה. בכל עת צרה ומצוקה, כשאנחנו במקום נמוך ובעייתי, גם שם האמירה הקדושה הזאת עובדת. הייתי שמח לומר שהגעתי לרעיון הזה מתוך לימוד מהרש"א על הסדר, אבל האמת היא שהוא מתוך חוברת מופלאה של המשפיע החסידי רבי אלימלך בידרמן, בשם 'באר החיים', על חנוכה, ואני ממליץ עליה בחום.

מתפקד חסידי

אם כבר דיברנו על אמונה של צדיקים, אני רוצה לצרף עוד סיפור עם חיוך, שסיפר רבי יענקלה גלינסקי זצ"ל. הוא סיפר על יהודי שהיה חסיד סלונים בילדותו, ואחר כך התפקד ורצה לעלות עם החלוצים לארץ. אבא שלו, שמאוד כאב על עזיבתו את היהדות, אמר לו שלפני העלייה יכנס לרבי. הבן הסכים, וכשהוא נכנס הרבי אמר לו: "תזכור מהיכן באת ולאן אתה שייך!" והוסיף: "לא תסתלק מהעולם הזה בלי תשובה!"

היהודי אכן עלה לארץ, ולימים היה מראשי ההסתדרות. יום אחד הוא שחה בחוף של תל אביב, נסחף לתוך מערבולת והתחיל לטבוע. המציל ראה אותו ברגע האחרון, וכשהגיע אליו ועזר לו לעלות לחסקה, הופתע לשמוע אותו ממלמל "אני לא חוזר בתשובה! לא חוזר בתשובה...". סתם כך זה נשמע דיבור מאוד קשה, ממש כמו שכתוב על הרשעים שאפילו על פתחה של גיהנום אינם חוזרים בתשובה. אבל במקרה הזה, המשמעות הייתה הפוכה! הוא האמין לגמרי בברכתו של הרבי, ולכן לא חזר בתשובה בשביל להיות בטוח שהוא ממשיך לחיות. אחרי שנים ארוכות ורחוקות כל כך, התגלתה אצלו נקודה של אמונת צדיקים מאוד מיוחדת.

הרווח האמיתי

אתם יודעים שהיום האחרון של חנוכה - יום 'זאת חנוכה' - נחשב אצל החסידים בתור היום הכי גבוה בחג הזה, עד כדי שמשווים אותו לימים הנוראים. רבי ישראל מרוזין ראה פעם את החבראי שלו משחקים בסביבון, כמנהג ישראל. הוא עצר ואמר להם שאת מה שמרוויחים בימי חנוכה, אפשר גם להפסיד. כמו שבסביבון אם משחקים על כסף (בלי להיכנס לשאלה ההלכתית בנידון), גם אם הרווחת עכשיו, בסיבוב הבא אתה עלול להפסיד. רבי ישראל הוסיף, "אבל מה שמרוויחים בזאת חנוכה - יישאר אצלו לעד ולעולמי עולמים!" קצת קשה לקלוט את זה, אבל כך אמר הרוזינר. את מה שמרוויחים בזאת חנוכה, את התעוררות הלב ופתיחת הלב, שירת הנשמה שמופיעה, הם יתקיימו אצלנו לעד ולעולמי עולמים. שנזכה! לחיים! !

שלום חברים! שיהיה לכם חודש טוב ומבורך, וחנוכה שמח! הימים של חנוכה הם ימים שמחים ומתוקים מאוד. יש סיפור מעניין על הדלקת נרות אצל המגיד מטריסק - הנכד של רבי נחום מצ'רנוביל. באחד מימי החנוכה, לפני שהוא התחיל בהדלקת הנרות שלו, הוא פנה אל החסידים הרבים שהיו סביבו והציג להם דילמה: אם ישנו זוג שהגבר גבוה ואשתו נמוכה, מה הם יעשו כשהם רוצים לדבר ביניהם. אפשרות אחת היא שהאשה תעלה על כיסא ותתאים את עצמה לגובה של בעלה, האפשרות השנייה היא, כמובן, שהבעל יתכופף אל האשה וכך הם ידברו. כשהמגיד העלה את השאלה בפני החסידים, הם היו די בהלם מעצם השאלה המוזרה - חתיכת דילמה... מן הסתם, לא כל מוח יכול לסבול לשמוע חידה כזאת, ואחר כך עוד להיות קשוב לרבי שלו להדלקת הנרות. בכל אופן, המגיד לא חיכה לתשובה ופתח מיד בהדלקת נרות.

אחרי שהסתיימה ההדלקה, האחייני של הרבי - שמו היה רבי מרדכי דב מהורנוסטייפל - הסביר לחסידים מה העניין. בגמרא במסכת בבא מציעא יש אמירה כזאת: "איתתך גוצא - גחין ולחיש לה" (=אשתך נמוכה - התכופף ודבר איתה). רבי מרדכי דב הסביר שהודו שלו דיבר בעצם על הדילמה - איך יתנהל הקשר שלנו עם הקב"ה. האם אנחנו נעלה כלפי מעלה ונגיע לדיבור וקרבה רוחנית מול ה', או שה' יתברך כביכול ירד אלינו. המגיד התכוון לומר שבחג החנוכה יורדת השכינה למקומות הכי נמוכים - אפילו עד למטה מעשרה טפחים, כביכול ה' מתכופף אלינו. לנו נשאר רק לפתוח את הלב כדי לזכות לגילוי הזה.

נראה לי שחץ מהנמשל הנפלא, גם במשל עצמו יש עצה פרקטית חשובה - בזוגיות צריך להתכופף. לא רק להתכופף פיזית (אם אתה באמת צריך) אלא גם להגמיש את עצמך ולדעת להאזין לבת הזוג.

החידון לעילוי נשמת מרת בת ציון אסתר
בת הרב יעקב יוסף שלמה פרנקל ע"ה

ט"ו

היכאנו היכאנו

החידון הארצי ה-2 במשנה יוצא לדרך בשני מסלולים

מסלול 1 לנוער

מיועד לגילאי כתות ז'-יב'
החומר לחידון: מסכת ברכות,
סדר מועד, סדר נזיקין - הבנת
המשניות ללא פירושים.

מסלול 2 למבוגרים

מיועד למבוגרים מעל גיל 18
החומר לחידון: סדר מועד, נשים,
נזיקין וקודשים - הבנת המשניות
ללא פירושים.

החידון יתקיים ביום ראשון, ד' בניסן 29.3

בשעה 19:00, בהיכל התרבות באורנית

החידון בהפקת חברת "החידון והחוויה"

בניהולו של יואב שלוסברג

הפרסים לכל מסלול:

פרס ראשון - 14,000 ₪

פרס שני - 5,000 ₪

פרס שלישי - 2,000 ₪

להרשמה - "החידון והחוויה" www.hidonim.com
לתרומות והנצחה (בלבד) - 052-3280111

מתברים את האור לגבעת קומי אורי

גבעת קומי אורי ביצהר מתחברת לחשמל!

כן, יש עוד אלוצים שמיישבים את הארץ ובדיוק כמו אש עם היום,
הם עם עוד לפני האש...

7 משפחות שלרות בגבעה קסומה, באומה ומגדל של 2019

אלות אורי

ימי השותפות:

שלישי רביעי חמישי ג'-ה' טבת

עכשיו צריכים אתכם כדי להקים
ישוב יהודי חדש בארץ ישראל!

היו שותפים!

לתרומות והקדשות - אביה: 055-2277032
givechak.co.il/kumiori

מפנקסו של חודר בתשובה

עודד מזרחי | ORCHOZER@GMAIL.COM

קושיה מזרחית

אהרן רזאן

הרבי והלוויתן

“שאלתי את הרבי בחיידר מה העניין? בשביל מה הקדוש ברוך הוא משחק איתו? החברה בכיתה קצת צחקו, והרבי נתן לי סטירה. באתי הביתה, סיפרתי לאבא וגם ממנו חטפתי, בעוון התחצפות. כך החלה בי התנגדות להכל”

בדרך להופעת בוקר ב'צמאה' ואני כבר מאחר, עצר אותי אברך במדרשת זיו, "תשמע סיפור". בינינו, מותר קצת לאחר לבלאנס של הופעות... אז הסכמתי. ועוד 'בינינו' אחד. לו באתי לעולם כדי לשמוע את הסיפור שהוא יספר, היה שווה.

וכך הוא סיפר: חב"דניק מבוגר עומד בדוכן תפילין, עובר לידו יהודי וכולו התנגדויות. מדברים קצת... למה אנטי, למה הוא מתנגד. והוא מספר: "למדתי בחיידר... יום אחד למדנו מדרש - מה עושה הקדוש ברוך הוא? שלוש שעות ראשונות עוסק בתורה... שלוש שעות אחרונות - משחק עם הלוויתן. כך מובא: משחק עם הלוויתן!

“שאלתי את הרבי בחיידר מה העניין? בשביל מה הקדוש ברוך הוא משחק איתו? החברה בכיתה קצת צחקו, והרבי נתן לי סטירה. באתי הביתה, סיפרתי לאבא וגם ממנו חטפתי, בעוון התחצפות. כך החלה בי התנגדות להכל ובסוף עזבתי”.

החב"דניק בדוכן שומע ולא מאמין... הוא המום. "מה אתה מתפלל?" שואל עובר האורח, והחב"דניק מתחיל לספר לו: "אני דווקא גדלתי בחיידר של חב"ד בקראון הייטס, ויום אחד לקחו אותנו אל הרבי מלובביץ! וואו! כל ילד עובר לידו והרבי מברך אותו ואומר משהו. כשהגיע תורי התקרבותי ומה אומר לי הרבי? לא תאמין! הרבי פותח בשאלה: 'אתה יודע, ילד, שכתוב בגמרא שהקדוש ברוך הוא משחק עם לווייתן. אתה יודע למה? בוא ואספר לך'.

הבנתם את העומק? ההוא קיבל סטירה כי העז לשאול. ופה הרבי בעצמו פותח ומספר לילד על אותו עניין! וכך המשיך הרבי להסביר על מדרש אחר, בו מסופר שהקדוש ברוך הוא ברא בתחילה זוג לווייתנים ענקיים, אבל ראה שהם יתרכו ויחריבו את העולם. מה עשה? הרג את הנקבה. וכאן נתן הרבי תשובה לשאלה: כיוון שהוא שאיר את הלווייתן בודד וגלמוד, הקדוש ברוך הוא עצמו מגיע ומשחק עמו!

איזו מתיקות, לספר לילד על טובו של בורא העולם.

ראיתי בסיפור משל על כל המהפך של לימוד פנימיות התורה והחסידות. על מה שפעם הרביצו כי העזו לשאול, באה פנימיות התורה ומגלה סודות, יורדת לעומקם של דברים. ומה היא מספרת? על רחמנותו של הקדוש ברוך הוא. על גמילות חסדים. בורא העולם יורד ומשמש את האלמן של גברת לווייתן.

חג החנוכה הוא חג החינוך, סדרם של כהני בית חשמונאי. למה אהרן זכה שבניו עד היום הולכים בדרכו? כי אהרן הוא כולו 'הוד' ויופי. בגדיו - לכבוד ולתפארת. הוא חינך את בניו עם אור, ועד היום הם מברכים את עם ישראל באהבה עם אור בעיניים.

בערב סיפרתי כל זאת לאפרת, והיא הוסיפה ואמרה: "כשהרבי סיפר לילד את מדרש הלווייתן לפני שבעים שנה, כבר אז הוא ראה וידע שיום יבוא והילד הזה יפגוש מישהו שיהיה זקוק לשמוע את המילים הללו”.

חג שמח!

נסעתי עם רעייתי ברכבת הקלה לקניון בפסגת זאב לקנות משקפיים מסוימים, שאפשר להשיג רק שם. בשער שכם עלה על הרכבת יהודי מבוגר מאוד חובש כיפה שחורה, שצעד בעזרת הליכון. צעיר שרירי ושחום עור קם ממקומו ונזעק לעברו, הסיט בכוח את כל הנוסעים שעמדו דחוקים, והושיבו לידו.

קצת התפלאתי, כי היה ניכר שמדובר בצעיר ערבי, ומה פתאום שידאג כל כך ליהודי קשיש?

התיישבנו מאחוריהם, בעודי מרותק לנועשה מלפניי. הצעיר החל ללחץ את ידו של הקשיש חסר האונים, כמו איש רפואה שמחפש וריד בולט להזריק בו זריקה.

הוא אמר לו במבטא ערבי: "תברך אותי סבא על זה שעזרת לי לך!"

הצעיר הניח את ידו של הקשיש על ראשו, והקשיש מלמל חלושות כמה מילים במבטא מרוקאי.

יפה, חשבתי לעצמי, אתחלף דגאולה, צעיר ערבי מגודל עוזר ליהודי קשיש ואפילו מבקש ממנו ברכה. זה התחביב העיקרי שלי בימים טרופים אלו - לראות סימני גאולה, וכאן חשתי שמצאתי קצהו של אוצר.

תמיד הטרידה אותי השאלה: כאשר יגיע המשיח, בקרוב בימינו, איך ישמעו לו הרחוקים, ובפרט אומות העולם, ובפרט פרטיות איך ישמעו לו הישמעאלים שמרימים ראש בארצנו ומפגעים בנו באכזריות?

השארתי את השאלה, כמו את כל השאלות על תקופת המשיח, בבדיעם של נפשי. יבוא יום, הלוואי שאזכה לו בימי חיי, ואדע כמו כולם את כל התשובות.

הצעיר המשיך ללחץ את זרועו של הקשיש באופן שנראה כפייתי ואף מפחיד. צעקתי בנפשי מבלי להשמיע קול כמובן: קיבלת ברכה? חזק וברוך! מה אתה עוד רוצה מהקשיש היהודי המסכן...?

היינו כבר בעומק השכונות הערביות במזרח ירושלים, מרבית הנוסעים היו מוסלמים, ורחשה בי תחושה לא נוחה. הזקן היה כל כך שברירי, ופשוט ננעע בעל כורחו לצעיר השרירי השחום, כמו שזקן מופלג ננעע למטפלי הזרמים בבית אבות. הוא בירך שוב את הצעיר במלמולים נוספים. ואז אמר הצעיר:

“סבא, אתה יהודי ואני מוסלמי. הבבא סאלי אומר שאנחנו אותו דבר!”

נדהמתי מדבריו, שהוכיחו לי באופן סופי מהי דתו של הצעיר. כמובן שלא סברתי שהוא מצטט במדויק את הבבא סאלי, אבל היה לי ברור שהוא רוחש בתוכו כבוד עצום לדת היהודית, שגובל אפילו בתשווקה.

חשבתי לעצמי שיש למוסלמים, שהם אנשי אמונה יתירה, בלי יותר מדי דעת, כבוד גדול לאמונתנו, ומאידך הם רוחשים בוז ושנאה לגילויי הליברליות הקיימים במחוזותינו. תמונת מגדלי התאומים בקריסתם צצה לנגד עיני רוחי, כאילו באה להמחיש את מחשבתי.

הרכבת הקלה המשיכה לשוט. לפני תחנת בית חנינא אמר הערבי לקשיש: “סבא, אני מוכרח לרדת בתחנה הבאה. מי יעזור לך כשתרד?”, אמר בדאגת נכד לסבו.

“אל תדאג”, אמר הסבא, “יש תמיד אנשים טובים שעוזרים ליי”.

הצעיר הערבי קם ממקומו בצער רב, כאילו נפרד זה עתה מאליהו הנביא, והלך אחורנית לעבר היציאה כמו יהודי ירא שמיים שנפרד מהכותל, עד שנבלע בתחנה המזרח ירושלמית.

בעצירתה הבאה של הרכבת, בתחנת יקותיאל אדם, קם הקשיש ממקומו, ואני קמתי כדי לסייע לו קלות ביציאתו.

לאחר שהקשיש נעלם מהאופק, חשתי שקיבלתי בעומק המציאות התחנתונה ניצוץ תשובה על קושייתי איך המוסלמים ייכנעו למלך המשיח. האיר לי כי בתוך תוכם הם מוכנים לכניעה הזאת, אפילו מייחלים לה בלא מודע, ורק עוונותינו מעכבים.

הרגע היומי שלכם. ביחד

מצטרפים 9748*

מקבלים

חוברת לימוד חודשית וצבעונית

יוצאים לדרך עם משנה ביום

לומדים במקביל לדרך היומי ומסיימים יחד ש"ס משניות (בבלי)

פרוייקט משנה משפחתית

יוצא לדרך!

הצטרפו לחווית לימוד משפחתית ומגבשת עם האנשים שאתם אוהבים, ותהנו מלימוד משניות משמעותי שמתאים לכל גיל. כל יום לומדים משנה אחת.

לפרטים והצטרפות התקשרו 9748* או חפשו בגוגל: משנה משפחתית

נר שבת ונר חנוכה - פנימה והחוצה

אור המאיר לעצמו ואור המאיר לאחרים

הרב דוד דודקוביץ'

רב היישוב יצהר

רוצה לתקן את העולם?

הרב יוסף יצחק ג'ייקובסון

המצווה המינימלית היא להדליק בכל לילה נר אחד. מה קורה כאשר עני מרוד מגיע לערב שבת חנוכה ויש לו רק נר אחד, מה עדיף, שישתמש בו כנר שבת או כנר חנוכה? האם כפי שהתלמוד אומר "נר חנוכה מצווה להניחה על פתח ביתו מבחוץ" ומברך "אשר קדשנו במצוותיו וצונו להדליק נר חנוכה", או שהוא לוקח את הנר הזה, מניח על שולחן השבת, ומברך "אשר קדשנו במצוותיו וצונו להדליק נר של שבת קודש"?

נרות החנוכה מסמלים את אחד הניצחונות החשובים ביותר בתולדות עם ישראל, כי אם החשמונאים לא היו יוצאים למלחמה נגד היוונים בתקופה ההיא, לא היה נשאר זכר לא לעם היהודי ולא ליהדות. רק בגלל המלחמה ההיא והניצחון הגדול והניסי שבו נפלו רבים ביד מעטים וגיבורים ביד חלשים קיימים היום העם היהודי והמסורת היהודית.

ומהו תפקידם של נרות השבת? חכמינו תיקנו שבכל בית ידליקו נרות שבת, כי יש מצווה לסעוד בליל שבת סעודת שבת, וכיוון שלפני העידן של אדיסון לא היה חשמל, אם לא היו מדליקים נרות היו יושבים בסעודה והיה ממש חשוך. לא נעים לאכול געפילטע פיש, לאכול מרק ולשיר ניגונים, לדבר ולשוחח בשולחן השבת כשהכל חשוך.

אם כן, אשאל אתכם רבותיי: איזה נר חשוב יותר - נר חנוכה או נר שבת?

תאמרו: ודאי נר חנוכה, המסמל ניצחון אדיר והיסטורי שאנחנו חייבים לו את קיומנו!

אבל חכמים אמרו: נר שבת מנצח את נר חנוכה! הגמרא במסכת שבת אומרת, וכך פסק הרמב"ם והשולחן ערוך: "היו לפניו נר שבת ונר חנוכה, נר שבת קודם". למה? אומר הרמב"ם שלוש מילים: משום שלום ביתו. נרות שבת מכניסים הרמוניה, יוצרים שלום בית, ושלום בית הוא הדבר הכי חשוב.

יש כאן ביטוי לנקודה בסיסית יהודית, שהחזית הכי חשובה לעתיד העולם ולעתיד העם היהודי, זה מה שקורה בתוך הבית שלך פנימה.

את נרות החנוכה מדליקים על פתח הבית מבחוץ, הם מסמלים את ההשתדלות שלנו להאיר את כל העולם; לעומת זאת נרות שבת מסמלים את ההשקעה בתוך המשפחה עצמה, בתוך הזוגיות, בין איש לאשתו.

באה ההלכה היהודית ואומרת: אל תעשה את הטעות שהרבה עושים, שמשקיעים את מרצם וכוחם במה שמחוץ לבית ושוכחים שהחזית העיקרית היא בין בעל לאשתו, בין ההורים לילדים, בין האחים והאחיות. זכור תמיד כי דווקא שם טמון סוד ההצלחה והקיום של עמנו יותר מבכל מקום אחר.

מצוות נר חנוכה מתקיימת בהדלקה מחוץ לבית. וציינה הגמרא, שבשעת הסכנה כשאין אפשרות להדליק בחוץ, מדליקים את הנר בתוך הבית - "בשעת הסכנה מדליקו על שולחנו ודיו".

כיום נחלקו הפוסקים והקהילות השונות כיצד לנהוג, האם לנהוג כנהגה שרווחה בארצות הגלות בהן היתה סכנה ואיבה להדליק בחוץ, ולהמשיך להדליק בתוך הבית, או שיש חובה לחזור להנהגה הראשונית שנהגו בה אבותינו בארץ ישראל לפני הגלות וסכנת האומות ולהדליק על פתחי הבתים. כשנעמיק בשיטות אלו, נבחיץ שגנוזות בהן השקפות עולם שלמות ומהותיות. המנהג והפסיקה המורה להמשיך להדליק בתוך הבית, משמרת הנהגת עולם החוששת מהרוחות הרעות הנושבות בחוץ ומבקשת להישמר מהן, להתכנס פנימה, להיאחז באור הפנימי ולהבעירו.

מנגד, השיטה המורה לחזור ולהדליק על פתחי הבתים כעיקר תקנת חז"ל, משקפת הנהגה האומרת שעלינו לצאת ולהאיר באור תורה וקדושת ישראל את החושך השורר בחוץ.

בכל אחת משיטות חשובות ויקרות אלו מצוי חיסרון. השיטה השמרנית אמנם אינה מאירה את אורה כלפי החוץ, אך לעיתים עלולים הסוכרים שיש להאיר בחוץ להתעלם מהסכנות המצויות ברשות הרבים.

בשל כך עלינו לאחוז בשתי דרכים אלו יחד, אכן להאיר כלפי החוץ באורנו הגדול ולא לחשוש מפני הרוחות הרעות, אך זאת מתוך התכנסות והתעצמות ברורה עם אור ישראל הפנימי, שמכוחו אנו פונים ומאירים רחובות קריית מלך.

איחוד שני קצוות אלו אנו לומדים מהנהגת יוסף הצדיק והאחים. אחי יוסף ובראשם יהודה שמים דגש על התעצמות עם הקודש הפנימי בתוך מחנה ישראל. מנגד, יוסף הצדיק, המשנה למלך מצרים והמשיביר לכל עם הארץ, מאיר כלפי חוץ, מעורב הוא עם אומות העולם ומשפיע להם מאורו. יוסף הצדיק המחבר שמים וארץ מאחד בקרב שני קצוות אלו. בזכות ראייתו את דמות דיוקנו של אביו יכול הוא להתמודד עם הרוחות הרעות שמאיימות עליו בצאתו החוצה.

מעין דברים אלו רמוזים בדברי שלמה במשלי "כי נר מצוה ותורה אור". ה"נר" בלשון המקרא הוא כלי החרס בו שמים את השמן. על מנת להאיר באורה של תורה, חייבים כלי עם הגדרות שיוכל להכיל את האורות. כשם שאין טעם לכלי ללא האור ולמצווה ללא הכוונה, כך אין משמעות ראויה לכוונה ולאורות בלי שיופיעו דרך הכלי והמצווה כפי כלליה ודקדוקיה. כי נר מצווה ותורה אור.

עלינו, בני ארץ ישראל החפצים להיות דבקים בסגולת ישראל ומכוחה להאיר את העולם, לפתח דרך חדשה-ישנה זו המאחדת שתי שיטות אלו, שראשה בשמים ורגליה בארץ, מתעצמת עם אורה וחוסנה הפנימי ומתוכו מאירה את עולמות החוץ החשוכים.

יהי רצון שנזכה כולנו להיות שותפים בדרך זו להאיר את החושך, ולזכות במהרה לקיום הפסוק "עד שיפוח היום ונסו הצללים", ונזכה כולנו לחזות באור החדש שעל ציון יאיר במהרה בימינו אמן!

לצאת זה להיכנס

הרב אורי גמסון

חב"ד בקמפוס

לא מצינו נר שניזוק או נחלש מעצם העובדה שהדליק מאורו הרבה נרות אחרים.

יכול אדם לומר לעצמו: כאשר אני יוצא החוצה לזכות יהודים אחרים במצוות, אני גורע מעצמי ברוחניות, או גורע מבניין משפחתי. אבל ההיפך הוא הנכון, משום שהאופן הנכון הוא שהיציאה החוצה תהיה כחלק מבניין הרוחני של האדם, חלק מבניין המשפחה שלו. הנתינה לשני לא צריכה לבוא על חשבון הנתינה לבני הבית, משום שמן הנכון והראוי שגם הם יהיו שותפים מלאים להתלהבות ולרצון לתת, גם הם חלק מהמהלך, וכן - גם הם צריכים לצאת יחד בשביל לזכות אחרים! שמעתי בשם הרב דסלר משל יפה, שאפשר לאמץ גם לעניין זה.

הוא אמר שלו היו אומרים לאדם שהוא חייב לעמוד כל היום ברחוב ולהתיר ולקשור את שרוכי הנעלים של העוברים והשבים, הוא היה מתמלא חלחלה, זו השפלה בלתי רגילה לעשות פעולות כאלו, ועוד בפני אנשים אחרים. אך ראה זה פלא, מוכר הנעלים בחנות עושה את זה כל היום וליבו מלא שמחה ככל שיש אצלו יותר אנשים שעליו להתיר ולקשור את שרוכי נעליהם, וזאת משום שככל שיש יותר אנשים כאלו, כך הוא מרוויח יותר.

נאמר כך גם לעניין זה - משפחה שאיננה מבינה שהיציאה החוצה בשביל לתת לשני את הזכות והיכולת לקיים מצווה, כונה ומעצימה אותה כמשפחה, נמצאת בבעיה גדולה. אדם שאינו מסוגל לבנות ולהעצים את משפחתו מתוך הנתינה לזולת, גם הוא נמצא בבעיה גדולה.

צאו החוצה. תנו ליהודים נוספים את היכולת והזכות להדליק את נרות החנוכה, ואל תשכחו לקחת אתכם את המשפחה, כדי שגם הם יוכלו לראות את האור הגדול שניצת בעיני האנשים, ומתוך כך לבנות גם זהות שלכם כמשפחה.

לעמותת יד לאחים דרושות עובדות סוציאליות

75% משרה - 30 שעות שבועיות
סביבת עבודה תורנית

לעבודה באזורים:

1. דרום: נתיבות, שדרות, אופקים, ערד, באר שבע.
2. צפון: נוף הגליל, מגדל העמק, עפולה, חריש.
3. אזור ירושלים.

דרישות:

- תואר ראשון לפחות בעבודה סוציאלית. רכב חובה.
- שעות גמישות. עדיפות לבעלי/ות נסיון ביישוג (Reaching Out).
- ניסיון בעבודה עם אוכלוסיית מצוקה - יתרון.
- תינתן הדרכה מקצועית.

יד לאחים
לא מוותרים על אף יהודי

קורות חיים למייל:

miriamli4@gmail.com

לפרטים: מירי 03-6154143

ישיבה קטנה שש שנתית "מאור התורה"

מיסודו של הרה"ג מרדכי אליהו זצוק"ל
בהכוונתו הרוחנית של הרב דוד חי הכהן שליט"א

אנו שמחים להודיע כי החלה ההרשמה לשנה"ל תשפ"א

הלימודים בישיבה משלבים:

- לימודי קודש ישיבתיים ברמה גבוהה
- מסגרת אקסטרנית (ללא פנימיה)
- הכנה למבחני בגרות כחלק מהתוכנית
- תוכנית חברתית עשירה
- תוכנית בר מצווה יחודית לכיתות ז'
- אווירה משפחתית ויחס אישי לכל תלמיד

יום פתוח ומפגשי היכרות בישיבה לכיתות ז' - ט'
יתקיימו ביום ראשון ח' טבת התש"פ (5/1/20 למניינם)

ניתן לתאם
מפגשים
נוספים

מפגש היכרות להורים
בשעה 21:00
במעמד הרב
דוד חי הכהן שליט"א

מפגש היכרות
לתלמידים העולים
לכיתות ז' וט'
בשעה 14:00

המפגשים יתקיימו בישיבה, רחוב קצנבלוגן 55-53, הר נוף, ירושלים
טלפון: 02-6282208 מייל: Maorhatora55@gmail.com
לפרטים נוספים: הרב איתן 052-7989595 | אחראי רישום: הרב שמואל 052-3390092
או במייל: Maorhatora55@gmail.com

בס"ד

ההרשמה העיצובית! אולפנת שבות פותחת מחזור ב'

בואי לגדול ולגדל את האולפנה שלך!

אם את רוצה להיות חלק ממקום שמגדל לתורת א"י,
ולעבודת ה' סחור שכתה,

אם את רוצה להיות חלק ממקום שמשקיע הרבה בחברה
ובפעילות יחד עם רמה לימודית גבוהה,

אם את רוצה להיות חלק מנהגה של משה גדול,

אם את רוצה לבנות ולהשפיע

מקומך איתנו!

בואי להיות חלק ממחזור ב' של אולפנת שבות!
האולפנה בתנאי פנימה חלקית

יום פתוח שני לבנות העולות לט':

יתקיים א"י ה' ביום שלישי ג' טבת בשעה 10:00

ערב הכרות להורים:

יתקיים א"י ה' ביום שלישי ג' טבת בשעה 19:00.

ימי ראינות ובחינת יתקיימו בתאריך ב' שבת ז' שבט.

בתנאי האולפנה, רחוב הגאון 26 בית שמש.

יש להרשם מראש ליום הפתוח וליום הראינות.
להרשמה ולקבלת מרטים נוספים: 0527438387 ulpena.shvut@gmail.com

אולפנת שבות לגדול בגדולות!

אלומה נב | ALLUMA@GMAIL.COM

שלהבת העולה מאליה

לימימה, עם הסברים נחוצים. אותי המילים הללו עוררו מאוד.

ימימה אומרת שכלל שהאדם גדל ומתפתח - דווקא אז הוא תופס פחות מקום. היא מתארת איך אנחנו משקיעים המון זמן ומאמצים בהתפזרות במרחב, בניסיון לכבוש עוד ועוד שטחים והישגים, והרבה כוחות שלנו מתכלים על זה. וכשאדם גדל באמת ומשקיע באמת בפנימיות שלו, הוא מצמצם את שליחת הזרועות שלו למרחב, עד שהוא

תופס רק מקום קטן - וממנו מתחיל לצמוח לגובה, במקום לצדדים. האדם מבין שהכוח האמיתי מגיע מלמעלה, לא מכיבוש של עוד ועוד מרחבים.

כמו שלהבת הנר העולה מאליה, האדם מרכז את כוחותיו בקשר ובחיבור עם מי שמקיים אותו, עם האור העליון שמאיר בו. אדם יכול להתחזק מאוד מהחיבור שלו למעלה, הרבה יותר מאשר להיות מוזמן לעוד אירוע ולהצטלם לעוד תמונה. "מקומו של האדם משתנה, הוא לא תופס מקום במרחב, בפיוזר, אלא מצטמצם - עד שתופס לגובה, מתחבר לניגון ולתפילה". צומחים לגובה ומתחברים בניגון ובתפילה. אדם גדול באמת, הוא אדם שמבין כמה הוא קטן, וכמה הוא תופס מקום קטן, וכמה הוא זקוק לתפילות.

אני תמיד מתפעלת כמה האנשים הכי גדולים חושבים הכי פשוט. האדם הגדול באמת - לא עושה מעצמו עניין, הוא רק מנסה לגבוה עוד ולהתחבר למעלה עוד. אפשר ממש לשרטט את זה באופן ציורי: לאסוף את כל מה שפזרנו למרחב, לרכז את עצמנו בנקודה אחת קטנה, וממנה לשלוח זרועות רק למעלה. לעבור מהאופקי לאנכי. הרבה הזה חזק כל כך, ופועל הרבה טוב.

בהקשר הזה, ימימה משתמשת הרבה במילה "תמצות". אנחנו הולכים ומשילים מעצמנו קליפות חיצוניות מיותרות, ונותר הגרעין הפנימי, המתומצת, המרוכז. כמו התרכיז של המיץ, שיש בו את כל הטעם. ככל שאנחנו הולכים ותופסים פחות מקום, תופסים פחות מעצמנו ומההישגים החיצוניים שלנו - הכוחות שלנו מרוכזים יותר, חזקים יותר, ואז אנחנו לא צריכים להפעיל עוד ועוד מאמצים וכוחות. "האדם יודע את מקומו - במובן של לא יודע, כי הכל מרצונו של הקדוש ברוך הוא, לא מרצונו של האדם". ככל שאדם גדול יותר, הוא מבין כמה כוחותיו הם רק אנושיים. ככל שאדם יודע - הוא מבין שהוא לא יודע.

איך לנו רשות

ימימה ממשיכה ומתארת את תחושת החלוף והאין שיש בנו, האנושיים. כשאומרים לנו שאין לנו כוח ואין לנו מקום גדול - לא מנסים להחליש אותנו ולהנמיך את רוחנו, אלא להפך - לחזק אותנו שלא נבזבז כל כך הרבה כוחות ומאמצים על מה שממילא לא בידינו. אנחנו בני חלוף. חבל שנעביר חיים שלמים בעיסוק בכיבוש חיצוני, במקום לראות מה העיקר הפנימי, וממנו להתחזק חיזוק הרבה יותר אפקטיבי. ימימה מגדירה את שינוי התפיסה הזה כ"תפיסת האין שיש בו את היש". האין הזה שאנחנו, כמה הוא מצמיח אותנו לגובה. כמה יש בו, מתוך החיבור למקור.

יש דברים שאי אפשר לגעת בהם. אין לנו רשות להשתמש בהם. אנחנו עומדים מול הנרות בתפילה וידיעה שאפשר לעשות הכל בחיים האלה, אפשר לעשות יותר מהכל, להתאמץ, להתייגע, להחזיק תדמית מצליחנית ולחשוב שהכל בידינו, אבל כל פוטנציאל זקוק לניצוץ אחד מלמעלה שידליק אותו. וככל שעוצרים את הפיוזר ואת המחשבה שכל הכוח בידינו - מתחילים לצמוח למעלה ולהתקרב קרוב יותר למי שמדליק בנו את הניצוץ, למי שמניע את הסטרטור. בלי זה אנחנו לא יכולים לפעול. חכמים ככל שנהיה, מוכשרים ואהובים ככל שנהיה. חנוכה מבקש מאיתנו: אל תגעו בכלום, זה לא בידיים שלכם. זה רק בחיבור עמוק ובתפילה, ובידיעה שאנחנו לא יודעים כלום. אנחנו אין, ובזכות זה יש בנו כל כך הרבה יש.

ימימה מסיימת את דבריה ומבטיחה למי שמפסיק לעשות רעש חיצוני ומתחיל לרדת לעומקם של דברים - הרבה שמחה פנימית, מעצם האור שקיים בתוכנו פנימה. שמחה רוחנית שפעילה כל הזמן, ללא לאור, ללא מאמץ, שמחה שלא קשורה למה שקורה לנו בחוץ, אלא קשורה לברכה, להיקשרות שלנו אל מקור הברכה. שמחה שבאה כשהאדם מפסיק לרוץ ולהשיג, ובמקום זה יושב שלו, מחובר, בצניעותו, בנקודה הקטנה של האין. אדם שמבין שהוא יכול סוף סוף להיות בשקט, בשלווה. וכשהשקט הזה מתרחש, מיתרי הלב מתחילים לנגן.

חנוכה שמח ומאיר.

בשבוע שהוא הרגשתי מחוץ לעניינים. היה נדמה שכולם יודעים מה הדבר הנכון לעשות, מתי לעשות, איפה להיות, איך להיראות. היה רצף של התרחשויות, אחת אחרי השנייה, ובכולן הרגשתי מחוץ למעגל. הכל כאילו התרחש בחוץ, החוץ היה מרכז העניינים, עד שהפנימי שלי חישב להתערער. אני לא חסידה של שכנוע עצמי ושל שינוי מנטרות שאני טובה, ולכן ידעתי שלא אצליח לשכנע את עצמי שהאור שלי הוא בתוכי, אם אני לא מרגישה ככה. אז ישבתי להקשיב ללב.

סקרתי סיטואציה אחרי סיטואציה, וניסיתי להבין מה יושב מאחורי תחושת הלב הנחמץ שלי על זה שלא הייתי שם. והאמת היא שעלו דברים מפתיעים. עלו תהיות שלי לגבי המקצוע שלי ומה אני באמת רוצה לעשות, עלו מחשבות חדשות לגבי מפגשים עם אנשים. להכלל היתה אותה כותרת: כולם כן ואני לא. אבל בפנים, גיליתי שלכל תחושה לא נעימה היתה סיבה פנימית, וכשירדתי לעומקם של דברים, היו לי הבנות חדשות.

לתפוס פחות מקום

הבית, והחוץ. הבית הוא שאלות היסוד הפנימיות שלפעמים אנחנו לא מעזים לשאול, ולכן נותנים דגש על החוץ. תרבות יוון חשבה שאם אתה עומד בסטנדרטים של יופי והתעמלות ואסתטיקה, החיים שלך יהיו טובים, תרגיש טוב גם מבפנים. כאילו שאם היינו משתתפים באירוע עם כולם, מדברים כמו כולם, נראים כמו כולם, זה היה נותן לנו ביטחון פנימי. זהו עניינו של חנוכה, לתת את הדגש בבית, וממנו להאיר החוצה, לא להפך. כשימימה ע"ה מדברת על חנוכה, היא מדגישה את המאמצים הגדולים והחיצוניים שאנחנו עושים בחיים האלה: "האדם רץ ורוצה להשיג, אבל משיג מעט, ומבזבז כל כך הרבה אנרגיה בשנים יקרות וארוכות".

שאלות היסוד שלנו לפעמים מבהילות מאוד, אז אנחנו מעדיפים לא לגעת בהן. אנחנו מעדיפים לרדוף שנים ארוכות אחרי החוץ, אחרי העיסוק המושלם, המכניס, שנראה ומצטלם טוב, וכשמגיעים - מגלים שהלב ריק. ומה קורה למי שכן מעז להיכנס פנימה? אני אפנה כאן את הבמה

אחפשת אגודה חינוכית משאפת עם תנאים מצויינים?

ליכפר שירה של עמותת 'דעת' מסגרת ייחודית ופורצת דרך לנערות מבתי חרדיים הנמצאת בכפר חסידים

דרושה מדריכה

- < ניסיון בעבודה עם נערות - יתרון
- < תואר במדעי החברה / ההתנהגות / חינוך - יתרון
- < זמינות לעבודה בשעות אה"צ / ערב
- < מגורים בכפר - חובה. מתאים גם לזוגות צעירים!
- < השקפה דתית-תורנית

משרה מלאה | שכר הולם | תחילת עבודה מיידית

more&more

לפרטים ולשליחת ק"ח: 052-8239391 | kfar.shira10@gmail.com

עצרת שבת גדולה זה אש

רגעים קטנים-גדולים
משבוע 'צמאה' תש"פ

משה שילת

נתקלו באלפי משולהבים שצועקים לעברם "וואוורו", זה צמאה!

מה אנחנו רוצים

בסיום אחד מאירועי הנוער (חמישה אירועים שונים ליותר מחמישה עשר אלף נערים ונערות) פגשתי חברות נערות יוצאות מהאולם הגדול, הן היו נראות מה שנקרא 'דתיות לייט', ושאלתי אותן מה האירוע הזה בשבילן. הן לא ידעו לענות וביקשתי תשובה בכל זאת. לא הצגתי את עצמי והן לא ידעו שיש לי קשר לאירוע. הן עצרו רגע וחשבו, ואז אחת הנערות ענתה: "פשוט גאוה להיות דושה", והחברה שליידה אמרה "כיף להיות". אמרתי לעצמי: אם הצלחנו לעשות את זה, דינו. זו אכן המטרה: לתת את החמימות ואת האור, את הגאוה ואת הכיף הכי גדול שיכול להיות דווקא ברוחניות, דווקא בשמחה טהורה ובהפקה מושקעת עם תכנים שחודרים לנשמה.

חברה של אשתי מספרת לה בשקט שבעלה לא ממש אוהב לקום בבוקר ולהתללל במניין, והיא כבר מותשת מהוויכוחים איתו בנושא. היא קנתה לו כרטיס לצמאה. בבוקר

מי שלא ראה את פניו היוקדות ומלאות אגלי זעה של נאור כרמי, המפיק המוזיקלי של צמאה, בעת ניגונו על הטנבור את הד' בבות, לא ראה חסיד מנגן מימיו.

ובאותם הרגעים ממש של ד' בבות, מי שלא ראה את יעקב אסרף, המפיק האמנותי והבימאי של אירועי צמאה, פורץ בככי מהקונסולה תוך כדי עבודה, לא יבין איך בצמאה המקצועיות והצימאון שלובי זרועות.

מי שלא ראה את הגיטרה שבערה לפתע באש על הבמה באמצע אחד המופעים, לא הבין עד כמה "צמאה זה אש".

מי שלא ראה את חנן בן ארי רוקד במופע האחרון בשיא הטבעיות עם סירטוק חב"די וכובע לא הבין עד כמה חנן הוא בעצם אברך חסידי וכל השאר זה רק בשביל הקטע.

ומי שלא ראה את מופע התופים לקראת סוף כל אירוע, לא הבין עד הסוף את "הללוהו בתוף"!

ועוד דבר לסיום, דבר שהשנה בלט לי מאוד ואהבתי: כשנכנס זמר חדש לכל במה שהיא, הצעירים צועקים 'וואוורו' כזה... ובצמאה, כשהתחילו להישמע ניגונים בני מאתיים שנה באולם גועש בכנייני האומה, גם הם

איך מספיק מילים ואין ביטוי לעומק הרגש לתאר בו את שבוע החסידות 'צמאה' תש"פ. חוינו חוויה סוערת שלוקח זמן רב להירגע ממנה, בעצם אולי עדיף שלא להירגע.

אנסה לתת טעימות מעניינות לקוראים היקרים שלהערכתתי רובם היו בצמאה ומתגעגעים...

מי שלא ראה

מי שלא ראה את יונתן רזאל מאחורי הקלעים, מבושם לגמרי, אבל לומד גמרא בין עלייה לעלייה לבמה ועושה השלמות לקראת סיום הש"ס ברך היום, לא ראה עקשנות והתמדה...

מי שלא ראה את אברהם פריד פוצח ב"על הסלע הך" באירועי בני הישיבות, ביום שני וביום שלישי אחרי 2 לפנות בוקר, לא ראה מימו סלע מאוים בבקיעה של ממש...

מי שראה את ישי ריבו משתטח מלא קומתו ושר בדבקות בשכיבה את "אני מאמין" במופע האחד עשר, יצליח אולי לדמיין מעט מהמסופר על האדמו"ר הזקן שהתגלגל על הרצפה בדבקות באמצע אמירת מאמר חסידות...

יצאו ביחד מאכסנייתן במלון 'שערי ירושלים' אל בנייני האומה לאירוע צמאה הראשון והרוו את צימאונן. בני הישיבות שהיו בכפר חב"ד המשיכו להתפלפל עד ליום שני בלילה כשנפגשו באירוע חצות של בני הישיבות.

מתוך החידושים של השנה

בנוסף ליריד הענק של הספרים ולמופעים (מלשון "הופיע מהר פארן...") המושקעים במיוחד עם הטעם הבלעדי לצמאה, הקפדנו לתת כנס חסידות חי ותוסס לפני המופע, כדי לא להגיע למופע על בטן ריקה. וכך לפני 12 המופעים התקיימו 12 כנסי חסידות, בהם רבנים ורבניות נתנו הרצאות מאלפות והתוועדויות וגם נוגנו ניגוני הכנה למופע, כך שההגעה למופע היתה כשהכלי כבר מוכן לאור. מי שטעם, יודע על מה אני מדבר. ומי שלא טעם - שלא יספס את זה בשנה הבאה.

אל תותרו אף פעם על המרק והחמין. רבבות החוגגים שטעמו יודעים כמה זה חשוב ומוסיף. י"ט כסלו הוא חג, ובחג שמים דגש גם על הגשמיות, סעודה של מצווה. וכשקר בחוץ ויש חמין בפנים, זה קולע בול. החידוש של השנה היה הכוסמת, מאכל מסורתי של התוועדויות י"ט כסלו עוד מימי רבנו הזקן. עוד לא מצאתי את הסיבה מניחת הדעת למנהג זה, אבל מה זה משנה... ועוד חידוש היה המסך הענק שהוצב באולם החמין ונתן לסועדים את האווירה של מה שקורה בשאר האולמות בו זמנית.

הספר "מעמקי נשמת כל חי" שיצא לאור במיוחד לאירוע וחולק לרבבות היה הפתעה לרבים מהאנשים. לא מדובר בעודף שנשאר לנו, אלא בספר שיצא לאור במיוחד למופע ושמטרת חלוקתו היא פשוט שילמדו בו, לדעת יותר חסידות ולהתפלל את נשמת כל חי, ואת כל התפילה, טוב יותר.

סיום התניא

עמית יצחק, למי שמכיר, הוא אחד הגיטרסטים הגדולים בישראל. הוא מלווה את מופעי צמאה מיום היוולדם ולא מוכן לוותר על השבוע המפרך הזה. הוא זכה גם שמרוב התלהבות הגיטרה שלו עלתה באש באמצע אחד האירועים. בכל פעם שאנחנו נפגשים הוא חוזר על ווארט ששמע ממני (...)

לפני כמה שנים: בשבוע הזה הרבי הזקן עושה את הכל, אנחנו צריכים רק לא להפריע. אבל השנה ענינו הבורקות ברקו עוד יותר, הוא סיפר לי שקיבל החלטה בי"ט כסלו הקודם ללמוד את כל התניא, בכל יום קטע קצר לפי החלוקה היומית, ועכשיו בהתרגשות גדולה הוא מסיים את התניא. בסיום המופע שהיה בערב י"ט כסלו הוא נכנס לחדר קטן ועשה את הסיום עם הנגנים של צמאה, ואז זכיתי להזיל דמעה. אני רגיל בלימוד הזה מתוך החת"ת מגיל צעיר, וחסרה לי ההתלהבות של הסיום בפעם הראשונה. אין דומה לה.

גם הרב ארלה הראל משילה, היצירתי והפורח, מספר לי שבשנה שעברה קרה לו נס גדול בי"ט כסלו והוא קיבל על עצמו לימוד של התניא היומי, והיום הוא מסיים.

מומלץ בחום לכל אחד ואחת מאיתנו. כלי יומי לאורות הגבוהים של צמאה, ויש היום ים של ספרי ביאורים והנגשות לספר הספרים הזה של החסידות. ■

צילום: חיים טוויטן

'מחשבה' בישיבה, אני לומד קצת חסידות בשביל שיהיו לי מושגים בהשקפה". בחור משיבת הסדר ענה לי: "לי זה פשוט עוזר להתחזקות בלימוד התורה. המבחן בחסידות, ההתוועדויות ומופע הניגונים, זה החיזוק השנתי שלי"! ובחור שלישי, חסידי עם פאות מסולסלות, עונה לי: "זה האירוע היחיד בשנה שאני פוגש דתיים וחרדים מכל הסוגים באותה השתוקקות ובלי מסכות, הפנימיות של כולם רוצה חסידות, רוצה את הקדוש ברוך הוא. זה עושה לי טוב".

שבת שלפני צמאה

שתי קבוצות, משני הקצוות הרחוקים ביותר של החברה הישראלית, נמצאות בשבת הכנה לי"ט כסלו ולאירועי בנייני האומה. שתי הקבוצות האלו מחפשות אותו דבר: קרבת אלקים.

קבוצה אחת של בני ישיבות ליטאיות שבתה בכפר חב"ד. מאה בחורים, עידית שבעידית, מהישיבות הכי טובות ומפורסמות, כשבין הבאים היו גם נכדים של גדולי הדור. הם למדו והתוועדו בליל שבת שעות ארוכות עם המשפיע האגדי (לא פחות!) ר' זלמן גופין והגיעו ל"דקה מן הדקה". בשעה 12 בצהריים בין הקידוש לסעודה נקלעתי לוויכוח סוער בקבוצה של כשלושים בחורים האם הדבקות של בעל התניא זה "תורה לשמה" של נפש החיים.

באותה שבת, וכהכנה לאותם ימים, התקבצו בירושלים 250 סטודנטיות, רובן הגדול לא דתיות, מ-20 אוניברסיטאות ומכללות בישראל, לשבת שלמה של הכנה לצמאה עם השליחות של חב"ד בקמפוס. גם הן התוועדו והגיעו לדקויות; לא דיברו שם על גדר "תורה לשמה", אבל כן דיברו על השתחווה פנימית וביטול אל מול ה', וגם להן היו שיעורים והתוועדויות שעות ארוכות. המעיינות הם אותם מעיינות, וכשהמעיין עצמו מגיע - כל הצמאים מכל הסוגים יכולים לשתות ממש מאותם מים. במוציא שבת, מאות הסטודנטיות

צילום: חיים טוויטן

שאחרי הוא קם כמו פנתר לבית הכנסת ואמר לה "צמאה עשה לי חשק להתפלל".

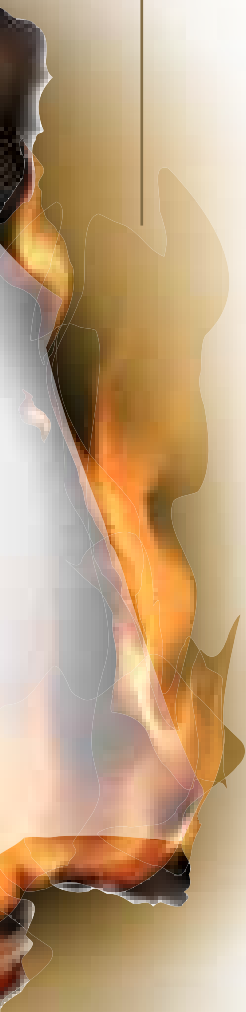
ומתוך התיאורים שקראתי ממה שכתבו אנשים על צמאה, לא היה אפשר שלא להתרגש מזה: "מולי יושבת בחורה מתולתלת, השער שלה צבוע בשלל צבעים ונוסם באפה, על החולצה שהיא לובשת יש סמל של השומר החדש. אברהם פריד שר את ד' בבות כמו שרק הוא יודע, הקול שלו עולה לגבהים ואז מתרסק על רצפת האולם, והבחורה מתנועעת בדבקות ושרה, ואני רואה שהיא בוכה. לא בכי חרישי אלא יבבות ארוכות חסרות נשימה. חברה לידה מושיטה לה טישו ומחבקת אותה אבל היא מסרבת להירגע". כמו הבחורה הזו היו עוד אלפים. ואת זה אנחנו רוצים! לקרב את הניצוץ אל המאור, להעיר את הנשמה.

מעולמות נוספים, מאלו שהגיעו ישירות מפעילות 'תורת חב"ד לבני הישיבות' בישיבותיהם: שלושת אלפים ומאה בחורי ישיבות הגיעו להיבחן על חוברת גדרשה במאמרי חסידות שהופצה בכל הארץ, בישיבות מכל הסוגים, בחודש שלפני י"ט כסלו. המצליחים במבחן קיבלו תלוש צנוע לרכישה של ספרים ביריד החסידות במקום. הסתובבתי בין הבחורים ושאלתי אותם מה מביא אותם לכאן. בחור משיבה ליטאית, הכי מפורסמת, ענה לי: "חסרים לנו לימודי

נס דוער

נר באפלה יכול להזכיר לנו כמה גדול הוא החושך, אבל יכול גם להראות לנו כמה עצום כוחו של האור. הבחירה היא שלנו < ילד קטן. ניסיון גדול. ורצף אירועים מאתגרים אך משובצים בהשגחה פרטית < גם המכבים לא ליקקו דבש, וגבורה יהודית היא היכולת לבחור להסתכל על הניסים הקטנים-הגדולים. להודות ולהלל לשמך הגדול

חסיה בן זכאי

מסוגל ללכת. האחות מקשיבה ושוב לא מישירה מבט. "אם את רוצה אני אקרא לרופא. אין בעיה". "מה הכוונה 'אם את רוצה'?! אני אומרת בקול חד ועצבני. "לא נראה לך שחשוב שהוא יראה רופא?"". ואז היא אומרת בשקט, ולראשונה אני קולטת: "תראי, אין באמת לרופא מה לעשות, הוא יסתכל ויגיד לך שאין מה לעשות, זה קורה בכוויות. אנחנו עדיין לא יודעים מה עומק הפציעה". ההכרה הזו מכה בי עוד כמה פעמים עד שאני באמת מבינה את מצבנו התלוי באוויר. צריך הרבה הרבה תפילות על דוד בן חסיה בתוך שאר חולי עם ישראל.

הערכת מצב. הצילו!

כמו רוב הדברים שיש לנו ונתפסים כמובנים מאליהם עד שהם חסרים לנו, גם לי לא היה מושג מהו תפקידו של העור. אז ככה: העור הוא אריזת המתנה של הגוף המופלא שלנו והוא מהווה חיץ בין פנים הגוף והסביבה החיצונית. יש לו תפקידים רבים: חלק מהמערכת החיסונית; למנוע חדירה של גורמים היכולים לפגוע בגוף; למנוע איבוד מים והתייבשות; לשמור על חום הגוף וגם לקלוט מידע מהסביבה באמצעות הקולטנים המהווים את חוש המישוש.

לעור שלוש שכבות ולכל שכבה יש תפקיד מיוחד. פגיעה בשתי השכבות הראשונות היא קשה וכואבת אבל העור מצליח לשרוד אותה, ועם מעט עזרה הוא מתחדש. אך פגיעה בשכבה השלישית מצריכה לא פעם השתלה של עור ממקום אחר בגוף.

מזמינים אותנו להערכת מצב של דוד. הכוויות הן עכשיו כעשרה אחוזים מהגוף ורוב הכוויות הן ברמה שלוש, כך שחייבים לעשות השתלת עור. אין ברירה, הניתוח יגרום לו הגבלת תנועה גם ברגל הבריאה למשך תקופה, וכנראה שמדובר בשני ניתוחים. הצילו!

השמים נופלים עלינו. מדובר באשפוז ארוך. יש לנו עשרה ילדים, עוד שבוע לחופש הגדול וצריך לארגן לילדים את כל הדברים להתחלות החדשות. שנינו סחוטים, עדיין לא ביקשנו או קיבלנו עזרה מסודרת, רוב היום אני בבית ואחרי הצהריים אני יוצאת בטרמפים להחליף את יוחנן לכמה שעות וחוזרת בשעה מאוחרת בלילה שוב בטרמפים. הטיפול בכוויות כרוך בכאב עצום, אין לתאר את הסבל שלו ושלנו כהורים.

אז דוד ניצל והנס גדול אבל בכלל לא ברור מה קורה איתו, מה מצבו ומהם סיכויי ההחלמה שלו.

**"מה הכוונה 'אם את רוצה'?!"
אני אומרת בקול חד ועצבני.
"לא נראה לך שחשוב שהוא
יראה רופא?!" ואז היא
אומרת בשקט, ולראשונה אני
קולטת: "תראי, אין באמת
לרופא מה לעשות"**

ניסים מתגלגלים

בקלות אפשר להתבלבל ולומר איזה מקרה נורא, ומה אפשר היה לעשות כדי שזה לא יקרה ומשם להתדרדר במהירות לרגשות אשם ולמחשבות ורגשות שליליים שלא יקדמו אותנו לשום מקום טוב. אין לאף אחד באמת יכולת של מאה אחוז לשמור על הילדים שלו, ויש אחד שבאמת

שבועיים לפני סוף החופש הגדול. אם היו שואלים אותי האם נותר בי קמצוץ כוח אחרי חודשי החופש, הייתי עונה ב"לא!" החלטי. עשרה ילדים, מתוכם ארבעה מתבגרים, ואמא אחת... בשבילי זה היה מספיק. כבר עשינו את הטיוול המשפחתי, ועוד קפיצות לפה ולשם פלוס סתם ימים של שגרה. בבית הייתה הסכמה כללית וגורפת שמיצינו ומשעמם וכולם מטפסים על הקירות.

אז זהו, שאף אחד לא שאל אותי האם יש לי כוח או לא.

ביום שני ח"י מנחם-אב התעוררנו לקול צעקותיה של בתנו "אבא ואמא, דוד נשרף!". ברגע הראשון לא נלחצתי כי לא שמעתי איזה בכי מיוחד ואמרתי ליוחנן בעלי שבטח הילדים מנסים להקפיץ אותנו מהמיטה באיזה רעיון מקורי, מה פתאום נשרף?

מבחינתי זה היה החסד הראשון. אני שתמיד נלחצת מכל מקרי העזרה הראשונה, קמתי ממש רגועה, מה שנתן לי הרבה כוח שהייתי זקוקה לו להמשך.

בעלי לעומת זאת קפץ מיד ותוך שניות ראה שהמצב לגמרי לא פשוט. אחרי כמה דקות של התארגנות הצטרפתי אליו, סוקרת את ממדי הנזק. דוד פצוע, ב"ה רק שתי בנות ערות שראו את השרפה בעיניים. אחת בת שבע וחצי והשנייה עוד לא בת תשע והיא זו שהצילה אותו.

דוד מספר: "אמא, שיחקתי עם המציית ועשיתי אש קטנה, ופתאום היא נהייתה גדולה גדולה ועשיתי פו וזה לא נכבה, והלכתי לחדר של הבנות". יהודית מספרת: "דוד נכנס לחדר, הוא היה מלא באש וצעק, קמתי מיד, קפצתי מהמיטה". האחות הקטנה יותר צועקת אליה: "קפצת לי על הראש!"

"נכון, מה את רוצה?! הייתי צריכה להציל אותו! לקחתי אותו מהר למקלחת והשפרצתי עליו עם הצינור ומיד קראתי לכס".

אלוקים, איזה ניסים, זה לא נתפס. ילד בן ארבע וחצי, אש גלויה והוא חי. עם זאת, דוד שרוף בצורה רצינית, אז עדיין לא הבנו עד כמה.

חושך ואור משמשים בערבוביה

יוחנן התארגן לצאת עם דוד לבית חולים, דוד היה מאוד כאוב אבל לא צרח. נשארתי בבית עם הילדים ויוחנן נסע, נפרדנו בלב כבד. הקושי להישאר מאחור בבית ולא לדעת ולראות מה קורה איתו היה גדול. מסתבר שדוד היה בהחלט מקרה חירום והוא קיבל טיפול צמוד ומהיר.

תמימות... נהנינו מהיתרונות של הטיפול האישי בבית החולים ומתשומת הלב שדוד זכה לה, ולא חשבנו הרבה קדימה. רק אחרי שעות ארוכות הצלחתי לארגן את הילדים ולצאת מהבית מותשת ובעיקר מודאגת. רציתי לראות את הבן שלי, לדעת שהוא בסדר - שהוא משתחרר וחוזרים ביחד הביתה. כל כך אין לי כוח, אז ברור שה' לא מתכנן לנו משהו אחר.

ברור?! לא ברור בכלל. הימים חולפים, שבוע ראשון של אשפוז ובכל יום שעובר המתח רק עולה. מבינים כל פעם קצת יותר עד כמה קשה הפציעה. דוד מקבל משככי כאבים באופן קבוע ועדיין נותר כאוב ומיוסר. הוא לא מוכן לשתף פעולה עם צוות בית החולים וקשה לתקשר אתו ולהסיח את דעתו. אנחנו מרוכזים בכאב שלנו, בטיפול בדוד ובהישרדות בבית, ולא מבחינים מה יש מסביבנו. הצוות מצידו מתנהג אלינו עם המון רגישות וחום אבל לא מנדב הרבה מידע ומתחמק. לא מיישרים אלינו מבט, אנחנו שומעים שוב ושוב "לא יודעים", "לא ידוע" ומסתכלים רק על השבוע הזה וככה אנחנו מתנהלים.

בתמימותי אני מבקשת לראות רופא, שואלים אותי מה העניין ואני מסבירה שדוד מאוד כאוב והתנפח והוא לא

שלהבות אור מרצדות שליו אותנו במהלך האשפוז, מבליחות, נעלמות ושוב עולות ומראות לנו דרך ונתיב לפעולה

1. **עצה ראשונה מהמשפיע שלנו: התבוננות והעצמה של הטוב בכל פרט ובכל שלב. הכרת הטוב לבורא עולם ולבני האנוש הטובים אותנו.**

פעמים רבות שיננו יחד עם דוד את האברים שב"ה מתפקדים היטב ולא נפגעו. הסתכלנו ביחד במראה בחיך היפה שלו, עיניים שרואות, אוזניים ששומעות וכך הלאה. הזכרנו אפילו אצבעות מתפקדות שהציצו מתוך הקיבוע, ודוד התעקש להחזיק באצבעות הללו משהו, כי הן בריאות. תוך כדי ההודיות היינו מתקשרים הביתה להגיד ליהודית תודה רבה שהיא הצילה אותנו ותודה לאחיות שעזרות הרבה כל כך. תרגלנו נשימות עם בועות סבון וקש נשיפה תוך כדי אמירה של מה שיש לו, כולל מתנות שהוא קיבל, בשביל להכניס ללב שלנו רוגע.

2. **הנהגה אחרת בזוגיות.**

בני זוג צריכים מאוד את התמיכה אחד של השני, אבל קיים שוני גדול בסוג התמיכה. התגובה האופיינית של גבר במצבים כאלה היא התכנסות והתבצרות בקו עשייה מרכזי. לעומת זאת, האישה נשברת בחיצוניות בקלות, בוכה וזוקקה לתמיכה בדיבור, בשינוף ובשהות יחד, אבל בפנים יש לה משהו מאוד יציב. האישה צריכה להתאזר בכוחות המיוחדים שלה ובסתגלנות שלה להיות בכמה זירות במקביל. דווקא במצב כזה צריך לדעת מאוד לאהוב אחד את השני בלי חשבון. לפנות מקום, לפרגן, להתמקד במה שהשני כן עושה ולהודות לו.

3. **להיערך להתמודדות כלכלית.**

במהלך האשפוז בעלי כמעט לא יכול היה לעבוד, גם התאונות שעברנו גבו את שלהן. זה היה ניסיון בפני עצמו, לנשום עמוק ולהתחזק. להבין שחלק מהמתח הוא מתח כלכלי. להתחזק באמונה ותפילה, יש מושל-בורא לעולם, ומי שנתן ילדים וגם נתן את הפגיעה הזו - לא יחיה אותנו?!

4. **דמות להתחבר אליה.**

כבר לפני הפגיעה קראו לדוד בגן 'דוד מלך ישראל'. הוא מאוד מחובר לדמות של דוד המלך כגיבור. בבית החולים השתמשנו בזה והעצמנו את זה. להיות בבית חולים פצוע מכוויות זו גבורה. גיבור בעל כורחו. היו לנו הרבה שיחות איתו סביב הנושא של גבורה והתגברות. הוא מאוד אהב לשמוע סיפורים על דוד הגיבור שלא היה גברתן אלא מלא בעוז רוח. סיפרנו את הסיפור על גוליית ואיך דוד הרג את הארי ואת הדוב.

מהסיוטים שלו הבנו שאנחנו צריכים לעבד שוב ושוב את מה שקרה. הדגשנו לו מאוד את הגבורה

שומר, "הנה לא ינום ולא ישן שומר ישראל". כמובן שאין לזלזל באמצעי זהירות והרחקת הילדים מאש, אבל אחרי שקרה מה שקרה, צריך לא להתבלבל מהחושך. אפילו המצב הזה בא לגדל אותנו ולשם אנחנו מכוונים.

כשבאנו לספר לרב שלנו על מה שקרה ולבקש ממנו שיברך ויתפלל על דוד, הוא אמר לנו: "דבר מופלא קרה לכם, זה ניסיון גדול ואתם צריכים עכשיו להתרכז. לא לחשוב מה קרה, למה קרה ואיך קרה, אלא להבין שהיתה פה השגחה מופלאה". את התחושה של היותנו עטופים ומשגחים בעולם הזה צריך להדגיש לעצמנו, לדוד, לילדים ולכל מי שישמע את הסיפור.

כי נס ההצלה כל כך מדויק ומסמר שער. הרי זה לא באמת הגיוני שילדה שהיא עוד לא בת תשע תתעורר משינה ותגיב בכזאת מהירות ובכזה דיוק ותציל את אחיה בן הארבע. השער של הראש היה כבר חרוך, זה היה עניין של שניות עד שגם הראש והפנים ייפגעו - והם לא! תודה לא-ל.

הילד נשרף בכעשרה אחוזים מהגוף באופן שנראה שאיזה אמן משרטט ליווה את הפגיעה שתהיה כמה שפחות קשה. הפגיעה היא ביד ימין בעוד הילד שלנו הוא שמאלי ונותר עם היד החזקה שלו. למרות ששכבות העור שמגנות על הנזולים נפגעו לא היתה פגיעה של חדירת נוזלים באברים חיוניים (פגיעה ששכיחה מאוד במקרים קשים של כווייה).

הפנים היפות של הילד שלנו לא נפגעו בכלל, גם לא הצוואר ואפילו לא הכתפיים. בעצם, כל הפגיעה היא במקומות מכוסים, מתחת לבגדים. יש לו צלקת ענקית, אבל לא רואים אותה. הנס הזה ליווה אותנו בכל האשפוז, תמיד היו לו פנים נקיות ויפות וכל חיך שלו האיר את יומנו ונתן לנו הרבה כוח.

ועוד שתי תאונות

במהלך הניתוח הראשון, שטח גדול של הגוף היה חשוף והגוף איבד את חומו. חום הגוף של דוד הגיע ל-32 מעלות והרופאים נלחמו על חייו. באותו זמן, בלי להבין את חומרת מצבו, הגענו לאחד הרבנים הגדולים שעשה לו פדיון נפש וברך אותו שייצא בשלום. רק לאחר מכן הסבירו לנו הרופאים את גודל הנס.

מבחינתי, אחד הניסים הגדולים זה שהוא נשרף בגיל ארבע וחצי. כוויית זה ייסורים מאוד לא פשוטים, אך כיוון שהוא ילד היה הרבה יותר קל לשמח אותו ואפילו לכמה דקות. בגיל הזה המראה החיצוני תופס מקום מועט, וכך היה קל לו הרבה יותר לשאת את הפגיעה.

באותו שבוע של הכווייה היו לנו שתי תאונות ללא נפגעים. תאונה ראשונה הוציאה את הרכב הפרטי שלנו מכלל שימוש למשך שבועיים, והתאונה השניה שהייתה ברכב מושכר גרמה לי לפגיעות 'קלות' כמו כאב בכל הגוף, חבלות יבשות ובבדיקה שעשיתי לאחר כחודשיים התברר שגם נשברה לי האצבע, אבל הבן הגדול שלנו שהיה ברכב יצא ללא פגע. בעל המוסך אמר שזה פשוט לא ייתכן וזה נס גמור שהרכב לא נדלק, וגם שבעלי ואני שהיינו ברכב יצאנו בפגיעות קלות בלבד למרות המכה החזקה שהרכב חטף.

"בעל המוסך אמר שזה פשוט לא ייתכן וזה נס גמור שהרכב לא נדלק, וגם שבעלי ואני שהיינו ברכב יצאנו בפגיעות קלות בלבד למרות המכה החזקה שהרכב חטף"

בס"ד

כנס הבריאות החמישי של שבטבע

לראשונים
מחיר מיוחד

כנס חובה בנושא
סוכר, גלוטן וחלב

5-8.3

חמישי - מוצש/ראשון
מלון שלמה המלך, טבריה

יצחק
וקסלר

ד"ר אריה
אבני

ד"ר חיים
רוזנטל

ד"ר דן
קרת

ד"ר גיל
יוסף שחר

לראשונים
מחיר מיוחד

8-16.4

מלון שלמה המלך המחודש
טבריה / ירושלים

הפקת ענק פסח בריא

הקינדולעך

טוביה
מערון מאיר

חנן
יובל

ד"ר חיים
רוזנטל

ד"ר יחיאל
הורי

שולי
רנד

יהורם
גאון

ד"ר אבשלום
קור

לראשונים
1,420 ש"ח לאדם

שבת שירה תש"ף 2020

תפילות מסודרות ע"י בעל התפילה הרב שמואל דרלין

6-8.2.20

י"א-י"ג שבט

חמישי - מוצ"ש/ראשון
מלון שלמה המלך, טבריה

חנן יובל

שולי רנד

הד"ר
אבשלום קור

הרב
אורי שרקי

לפרטים והרשמה: *9851

שבטבע
חיות תוכן אחרת

שיעורי תנועה
מעשיים

פעילות לילדים
פעוטון והפעלות לילדים

פנסיון מלא
אוכל רגיל / בריא

חדר כושר
וספא

כמה דרכים מדהימות יש לקדוש ברוך הוא לנהל אותנו בסיטואציה ההזויה הזו של אשפוז ונסיעות יומיות של שני הורים מבית החולים הביתה עם הילדים בסוף החופש בלי אוטו. כמה פעמים עמדנו אני או בעלי בטרמפיאדה והגיע לנו ב'מקרה' טרמפ עד בית החולים; או שתוך כדי נסיעה אנשים שמעו שאנחנו בדרך לבית החולים והחליטו להקפיץ אותנו עד לשם כי בשבילם זה בקטנה להתעכב עוד רבע שעה ושיהיה לנו רק בריאות ושמחה; ואנשים שהיו טורחים לעדכן אותנו כשהיו נוסעים לכיוון אם במקרה אנחנו צריכים טרמפ.

הילדים הללו קודש הם

חופש גדול עם מתבגרים מביא אינסוף אתגרים הביתה. השעמום הסוחף, שיבוש חמור בשעות השינה והסקרנות להתנסות ולחוות את העולם גם אם ואולי דווקא אם המתבגרים חושבים שזה מסוכן. גם בלי המתבגרים זה לא היה קייטנה להעסיק שישה קטנים, אבל עם המתבגרים היה יותר מאתגר וכואב לראות אותם לעיתים חוצים את הקו האדום שלנו ועוד לשמוע מכל מיני אנשים טובים דיווחים ועצות...

כשנכנסנו לסחרחורת המטרופט סביב הילד, בטח שלא היינו פנויים לשמור על הבנות הגדולות, וההיפך: הרבה מהאחריות לתפקוד הבית נפלה עליהן. ופשוט ראינו אור גדול. בבית החולים שמן של ה"אחיות של דוד" נישא על שפתיים בהערכה. פנתה אלי אחות מבוגרת ואמרה לי: "תראי, אני פה כבר כך וכך שנים ומעולם לא ראינו אחיות כל כך מסורות לאח שלהן". היא היתה ראשונה, ואחריה פנו אלי עוד ועוד אחיות: "תשמעי, זה משהו מיוחד מה שיש לכם במשפחה! את שמה לב, כן? יש לך בנות מדהימות אחת אחת! הן כל כך אחראיות, ואיך שהן משמחות אותן זה מדהים".

אנחנו לא מתיימרים להביין את הנהגת ה' בעולם, אבל בהחלט הבנו שיש כאן ילקוט של לימודים שאנחנו צריכים לצאת איתו מהמסע הזה, ובאמצע הכאוס הרמנו ראש לומר לה' תודה. לא על דוד וגם לא על הבריאות הגופנית, רק תודה על הזכות שיש לנו לראות טוב - וכל כך הרבה טוב - בכנות שלנו!

כשכל בני הנוער דוחסים בילויים אחרונים לסוף החופש, הן שבו והפצירו בנו: "אבא ואמא, אנחנו נחליף אתכם, אל תדאגו!". הן ידעו שדוד לא מוכן להישאר לישון עם מישהו מחוץ למשפחה המצומצמת והן לא חיפשו לעצמן הקלות. כמה כוח זה נתן לנו. זה משהו אישי שאני בוחרת לספר, כי יש פה מסר מאוד חשוב בעיניי לכל ההורים למתבגרים המאתגרים. גם אם לא כל דבר שהם עושים הוא טוב, גם אם ישנם דברים שלא גורמים לנו נחת אלא כאב, הם עדיין מלאים באור! וזו הזכות שלנו לראות אותן, להעצים אותן ולהגיד להם את זה.

חום אנושי

תמיד שמעתי על האנשים הטובים שמגיעים לבית החולים במהלך אשפוז. לרוב האנשים האלה אין שמות, כי הם לא באו בשביל שמישהו יזכיר

הראשונה שהוא גילה ושה' זיכה אותו להיות גורם בהצלחה של עצמו: איך למרות הכאב הוא לא נשאר במטבח אלא הלך עד לחדר של הבנות וביקש עזרה.

היות ודוד הוא גיבור, דיברנו איתו כמו אל מבוגר: איך הוא יכול לעזור לעצמו להתגבר בזמן הכאבים. היה לנו חשוב שזה יבוא ממנו, כדי שהוא יקח חלק באחריות לשמח את עצמו ולהרגיע את עצמו. הוא בחר במשחקי המחשב וסרטי טבע, בייחוד על אריות. לקיחת האחריות מצדו הייתה צעד מרפא, כי הוא לא רק סובל ונוזק, אלא גם אקטיבי ומסגל לעצמו דרכי התמודדות.

החיים כמשחק.

5.

מיד אחרי הניתוחים היה צורך בהמון פיזיותרפיה. במקום להעמיד את דוד ולתרגל זחילות שונות, בחרנו לארגן תחרות של זחילות של כל הילדים. במשך תקופה ארוכה כל אחד מהילדים היה צריך להמציא פעילות שתפעיל את היד. רקדנו יחד, תרגלנו תרגילים בהתעמלות, שיחקנו במשחקי כדור וכל זה באווירה של גיבוש, צחוקים ופרסים.

אחת הפריצות המשמעותיות בתנועה היתה כשהבן שלי הצליח לשכנע אותו לשחק איתו כדורגל. אמנם הוא גם נפל תוך כדי משחק, אבל זה היה היום המרגש של כולנו, כשדוד הגיע אדום כולו מריצה והשתוללות שמזמן הוא לא הרשה לעצמו. עוד קידום משמעותי הגיע דווקא דרך אחותו הקטנה. הוא הפך להיות האח הגדול שעושה בשבילה דברים ומעסיק אותה, והתפקיד דרש ממנו יותר ויותר תנועה.

לאט לאט.

6.

תודה לא-ל קיבלנו אזהרה שהחזרה הביתה היא לא רק שלב נוסף בהתקדמות, אלא שלב נוסף ונפרד של התמוטטות וצריך להיות מוכנים לה. אחרי אשפוז של חודש, ההגעה הביתה היתה מורכבת מהרבה דברים לא פשוטים של כמה מהילדים: סיוטי שינה, אובססיה לשהות עם מבוגר כשאבא בעדיפות עליונה, התקפי כעס, בכי והיסטריה. הילדים שכל כך חיכו לבואו של האח האהוב, השובב והמצחיק התקשו לעכל את השינוי והתחילו להתרחק מרוד, לכעוס עליו ולקנא בו. הילדים שלקחו נשימה כל כך ארוכה באשפוז, התחילו לאבד את זה.

מבחינתי זו היתה משימה מוגדרת - להשיב את השלום והאחוה הביתה. הבנו שלמרות שהגענו הביתה, אנחנו עדיין לא במצב שמאפשר שכולנו נהיה יחד כל הזמן, ועשינו את זה בצורה הדרגתית. בכל פעם רק אח או שניים עם דוד, ולפרקי זמן קצובים וצ'ופרים על התנהגויות מיטיבות.

להפוך מר למתוק.

7.

לצד ההנחיות והאזהרות על בטיחות מאש, היה לנו חשוב מיד עם השחרור ליצור לדוד מפגשים עם אש מחממת ומאירה. האש היא חלק מחיינו, והוא קיבל תפקיד חדש בבית: בסוף ההבדלה, הוא זה שמכבה את הנר. אם גם שאר האחים רוצים, אז מדליקים את הנר שוב ומכבים. גם כשאני מדליקה נרות שבת, אני קוראת לו שהוא יכבה את הגפרור. רצינו שהוא יראה שהאש עצמה לא מזיקה, האש לא עוקצת ואנחנו בידיים הטובות של ה'. גם למסיבת ההודיה הבאנו הרבה נרות והוא כיבה אותם.

דמיון חיובי.

8.

בימים הקשים ביותר הייתי ממש מנסה לדמייך את עצמי מדברת או כותבת את הניסים שלנו, איך אני מספרת על ההתמודדות בלשון עבר ומתארת איך הוא ניצל ואיך הוא מחלים. זה היה מאוד מחזק, וברוך ה' אני כעת מגשימה את הדמיון!

נושמים חקלאות מצמיחים ערכים

בוגר כיתה ח', רשת רגבים מזמינה אותך לחוויית לימודים המשלבת
תורה ✓ עבודה חקלאית ✓ ובגרות מלאה

אתר הרישום של החמ"ד ייפתח ביום שני ב' בטבת 30.12.19
הקדימו להירשם באתר לאחת משלוות רגבים:

רגבים בנגב

אריאל 054-7585194

רגבים בעמק

שיקמה 073-3393390

רגבים בנימין

שחר 052-7203845

רגבים בגולן

מזכירות 04-9113364

רגבים
רשת חינוכית חקלאית
מבית רוח הגולן ע"ר

אותם. ממי אתחיל? אולי מהמנגנים שהגיעו כל שבוע, וכמה חיכינו לביקור שלהם. הם הגיעו בקביעות, שלושה מנגנים בלבד חסידי עם כלי נגינה שונים, והיו יושבים שעות ומנגנים לכל ילד את השירים שהוא הכי אוהב. כולנו היינו מתאספות לשמוע, כל האמהות, בלי להתחשב במגזר ובלבוש, עם עיניים זולגות דמעות. שם שמעתי לראשונה את הניגון המדהים למילים "עם ישראל מתפללים שתהיו בריאים!"

בכל יום הגיעו מתנדבות של חב"ד והכינו לילדים מלא פעילויות ויצירות ומאכלים מפנקים כמו פופקורן, וופל בלגי, פנקייק ועוד. מרוב הדברים הוא בכלל לא יכול היה ליהנות, אבל תשומת הלב חיממה את הלב. חיילים על מדים עשו תחרות בינם לבין עצמם מי יצליח להעלות חיוך על פניו, וכך גם בנות ביום הבת מצווה, כלות ביום החתונה וסתם אנשים צבעוניים מכל העדות ומכל המגזרים ומכל הגילאים.

היום הכי עצוב להיות בו בבית חולים הוא שבת, וכמובן שגם המשמחים יודעים את זה. זה היה עצוב לנו, עצוב לדוד ועצוב לשאר הילדים בבית. ומשעות הבוקר המוקדמות של יום שישי הגיעו אנשים, כל אחד והרעיון שלו. הגיעו ילדים וחילקו בלוניס, גם בלוני הליום שווים וצבעוניים, ודוד החליט שאם מחלקים לו בלוניס כנראה שיש לו יומולדת. כמובן שלא ניסנו לתקן אותו, העיקר שיש משהו שגורם לו לחשוב על משהו אחר. הגיע אדם שחילק עיתונים להורים, אנשים הגיעו לחלק עלוני פרשת שבוע.

הגיעו נשים שסיפרו לנו שהן הכינו חלות ועשו הפרשת חלה לרפואת החולים, והגיעו נשים וארגונים שהכינו סלטים ביתיים טריים ועוגיות בתוך קופסאות יפות חד פעמיות, כולל שקיות הפתעה לילדים. באמצע השבת היתה חלוקת ארטיקים, אחר כך הגיעה עוד קבוצה וחילקה ארטיקים יותר יקרים ו"שוים". נערות הגיעו עם עגלה ועברו במחלקה להציע השאלת משחקים וספרים במהלך השבת, ומה לא... נשים שהציעו שוב ושוב להגיע ולהחליף אותנו במשמרת בבית החולים כדי שנוכל להחליף כוח ולהתרענן. בריאות הם לא יכלו לחלק, אבל כל כך הרבה תשומת לב, חום ואהבה הם פיזרו סביבנו!

"תשמעי, זה משהו מיוחד מה שיש לכם במשפחה! יש לך בנות מדהימות אחת אחת! את שמה לב, כן?"

עם ישראל מתוק!

בשבת הראשונה אחרי הניתוח הראשון החלטנו בעלי ואני לנסות לצאת לטייל עם דוד, כמובן בכיסא גלגלים ועם הקיבוע המורכב של היד והגב. יצאנו לגינה ציבורית קטנה, צמודה לשערי צדק, בפאתי בית וגן. מהר מאוד הבנו שגם הטיול לא כל כך משמח כי דוד היה כאוב והתברר שבעצם אין הרבה דברים שהוא יכול או רוצה לעשות, ובכלל כיסא הגלגלים היה מסורבל ומגביל. היה כבר מאוחר, השקיעה התקרה, שנינו היינו עם דמעות בעיניים, חסרי אוניס וכואבים.

בעלי הלך להתפלל מנחה עם דוד, כל כך רציתי גם אני להתפלל! אבל לא היה לי סידור. ממש ביקשתי מה' שיעזור. בהיסוס דפקתי באחת הדירות בבניין סמוך. את הדלת פתחה לי אישה עם חיוך מאיר ושאלה כמה אפשר לעזור. הם הביאו לי בשמחה סידור, ואז בעלה שאל האם אנחנו הזוג שישב בחוץ עם הילד בכיסא גלגלים, הוא התעניין האם אנחנו מאושפזים ואמר לי בקול פסקני: "אז תהיו האורחים שלנו! אנחנו מחכים לכם לסעודה שלישית". דחיתי בנימוס את ההזמנה, גם כי ידעתי שאם דוד יתחיל לצרות זה לא יהיה נעים לאף אחד מהצדדים. נפרדתי מהם אבל הם לא ויתרו ויצאו לקראת בעלי להזמין אותו

אישית. אז באנו. זו היתה סעודה מרוממת עם תחושת אהווה מיוחדת. מסתבר שראש המשפחה הוא רופא מפורסם בבית החולים, קיבלנו הזמנה חוזרת ובלתי מוגבלת להגיע להתקלה, לאכול או סתם לנוח ו"כמובן בשבת אתם אורחים שלנו".

בסוף השבת הם יצאו ללוות אותנו ואשתו לחשה לי "אתם עוד תשמעו ממנו, הוא יבוא לבקר אתכם במחלקה". לא התייחסתי לדבריה ברצינות, וכי חסר לרופא מטופלים?! אבל הוא אכן הגיע שוב ושוב להתעניין מה קורה איתנו, כרופא ובעיקר כאדם, ולהזמין אותנו שוב לסעודת שבת. לא ניצלנו את ההזמנה, בעיקר כי המצב אכן דרש טיפול צמוד שלנו ולא ידענו להעניק לעצמנו שלוה, אבל המחווה מלאת החום נצרכה בליבנו.

בשבוע וחצי הראשונים כמעט לא סיפרנו לאף אחד מה קורה איתנו. בדרך כלשהי נודע על כך למישהי שלא מכירה אותנו אישית, והיא מיד הגיעה לבית שלנו בידיים עמוסות כל טוב, ארוחה בשירת מפנקת, כולל סלט פירות לנגוש פלוס מנה אחרונה! היא יצרה קשר חם עם הילדים הגדולים וביקשה מהם להודיע לה אישית אם הם צריכים עזרה. כמה פעמים היא ניקתה את הבית, ואפילו באה לבקר את הבנות הגדולות בעבודה שלהן והשאירה להן שוקולד שיהיה להן יום מתוק (וגם זה בצורה מתוחכמת ומלאת אהבה: היא הגיעה לקניית בסופר בו הן עבדו, ושאלה אותן איזה שוקולד טעים הן ממליצות לה לקנות. היא כמובן קנתה את השוקולד המומלץ וכשסיימה את הקניה שלה היא פשוט השאירה את השוקולד על הדלפק בברכה ליום מתוק).

כל זה - בלי שהיא מכירה אותן היכרות קודמת! כשהתקשרתי מבוששת לומר תודה ולומר שאין צורך ושנחנו מסתדרים, היא פשוט הפסיקה אותי ושפכה מילים טובות על הילדים ועל האווירה בבית: "תקשיבי, פשוט מרגישים בבית שלכם אווירה מיוחדת של אהבה וערבות הדדית. אני פשוט נהנית להגיע ובכלל אני אוהבת לנקות!". כמה כוח היא נתנה לי במילים הטובות שלה, כשידעתי שמישהו מתייחס לילדים כשאצלי הכל קורס.

זוג מקסים שהילדה שלהם בהיותה בגיל שנה וחצי נכוותה באופן קשה התקשרו שוב ושוב וניסו לקבוע פגישה איתנו. לא היה לי ראש לפגישות, אבל הם התעקשו והגיעו מרחוק עם שקית מלאה מתנות לדוד ועם תמונות שלה לפני ואחרי. תחושת שותפות והמון כוח הם נתנו לנו. עם ישראל מתוק!

ההורים שלנו והמשפחה התגייסו לארח את הילדים ולשמח בטלפונים. כך גם הקהילה המיוחדת במינה, קהילת רמת ממרא ובכלל קריית ארבע-חברון שראויים למקומם המקודש, מקום קבורת האבות. קהילה שמלאה בחסד, בניו של אברהם איש החסד. כיוון שלא ידענו לבקש, הם פשוט הגיעו אלינו עד לבית וקבעו לנו עובדות. זהו, מעכשיו אנחנו אחראים לאוכל כל יום, לארגן ספונג'ה לקראת שבת, נשים לקחו את הילדים בצהריים, דאגו לספרים לבית הספר ובעיקר כולם היו חלק מהתפילות על דוד.

אזכיר גם את הצוות בבית החולים שערי צדק, האחות האחראית שנלחמה עבור דוד שיהיו לו כמה שפחות כאבים, צוות הגן והגננת המדהימה שהיא דודה שלי, ועוד אנשים נפלאים שכל אחד בדרכו ניסה לשמח ולעזור.

•

זכינו ואחרי חודש של אשפוז השתחררנו, וברוך ה' היום דוד כבר הולך לגן. אחד הימים המרגשים ביותר היה כשרוד הגיע בוכה וצועק שהאחים רבו אותו ומישהו הרביץ לו. באותו יום בכיתי מרוב התרגשות, דוד הוא חלק מהמריבות המשפחתיות! זה עוד סימן טוב שהוא עוזב את המקום הבטוח לידי וחוזר לתפקוד רגיל של ילד.

אנחנו בתהליך הארוך של שיקום ועדיין צריך להתפלל על דוד בן חסיה בתוך שאר חולי ישראל, אבל מעל הכל פיננו מלא תודה לה' בורא העולם על האור הזה שגדלנו ממנו. "להודות ולהלל לשמך הגדול, על נסיך ועל נפלאותיך ועל ישועותיך". ■

hasyabz@gmail.com

נר שביעי
ושחיני של
חנוכה

א'-ב' טבת
29-30.12

36
שעות

אשר more

לפרטים:

☎ 055-948-7600

מוסיפים אור

• תורה. חיבור. עשייה.
ישיבת ההסדר רמת השרון | מלאה הארץ דעה | קהילת ראשית

קהילת ראשית וישיבת ההסדר ברמת השרון
נוסדה ברמת השרון מתוך רצון לחבר בין חלקי
העם השונים. תורה שנלמדת באהבה!

השאיפה לחיבור בין חלקי העם השונים הולידה
עשייה מגוונת של הישיבה והקהילה במגוון
פרויקטים העוסקים בהעמקת החיבור ובעשייה
חברתית ויהודית.

קמפיין מוסיפים אור

הוא הזדמנות, לפתח את הישיבה ולהצמיחה,
להעצים את הפעילות ולהרחיב אותה!

בתרומתכם הנכם שותפים של
ממש בתהליך הצמיחה של הישיבה,
הקהילה והעשייה ברמת השרון!

"הקהילה והישיבה הם עוד נקודה
מאירה אור של תורה וקדושה
בגוש דן. בוגרים וידידים יקרים!
אנחנו זקוקים לכם!"

הרב נחום רכל

"החלומות גדולים הם, והתפילות
מרובות, שחפץ ה' בידנו יצלח.
וביחד עם התפילה לה',
אנו קוראים לכם - בואו אהובים!"

מתוך מכתבו של הרב ראובן ששון

ספירת הקנים

ציון: שמשון קוטלרובסקי

"מספנו שמעון, אמרו האחים זה לזה, בדרך למצרים. מי יודע איפה הוא נמצא? בטח זרקו אותו לבית סוהר אפל, ובקשי נותנים לו קצת לחם ומים".

הם באו למצרים ופתאום נפתחה הדלת ושמעון יצא אליהם. האחים התחבקו אותו והסתכלו עליו שוב ושוב בתפיהו. לא פג נראה אסיר שיושב בכלא. "איך היה?", שאלו אותו בראיה.

"אתם חושבים שהייתי בכלא?", צחק שמעון. "הייתי פמלון מפלאו ונתנו לי בית גדול ויפה. מבקלי ארוחות מלכים. לקחו אותי בכל יום לבית מרקץ יפהפה. מרחו על גופי שמנים יקרים. גזעו מפוה".

התפלאו האחים. דברים מוזרים מאוד קורים פה. בינתים נכנס יוסף, התישב על מקומו והרים את הגביע שלו. הוא הרים את הגביע, הניח עליו את אוזו וקרא: "יהודה, שהוא מלך השבטים, ישב בראש השלחן".

כעבר גזע לקח יוסף שוב את הגביע, הרים בו והקשיב לצלילים שבתוכו וקרא: "ראובן הוא הבכור, והוא ישב ליד יהודה".

פג קרא בשמות כל האחים, לפי הסדר שבו נולדו. לבסוף אמר: "האח הקטן אין לו אפוא וגם לי אין אפוא, הוא ישב ליד".

האחים התפלאו מאוד: מפני המושל

המפגש הזה יודע את כל הפרטים האלה?

השערה התחילה ויוסף צוה למזג לאחים יין משפחתי. יוסף הרים את הכוס ואמר: "נשתה לחיי אביכם הזקן", וכלם שתו. אחר-כך אמר: "נשתה עוד כוס לחיי ילדיוכם", ושוב שתו כלם כוס יין מלאה. פג שתו כוס אחר כוס, עד שכלם היו שתויים ושמחים.

בבקר יצאו כל האחים, שמחים ומרצים, בתורה לארץ כנען. ופתאום ראו את מנהל ביתו של המושל רוזף אחריהם. "למה גנבתם את גביע הקנים של המושל?", צעק עליהם המנהל.

"חם ושלומו", אמרו האחים. "אם תמצא אצל אחד מאיתנו את הגביע - ענשו יהיה מות".

האיש החזיל לחפש בשקים שלהם, שק אחרי שק, ואוי וצבוי הגביע נמצא בשק של בנימין!

אמר האיש: "תפסתי את הגנב הוא ישאר כאן ויהיה עבד למושל. כל האחרים יכולים להמשיך בדרךכם".

ברגעים האלה ישב יוסף בביתו וחפה לראות מה יעשו האחים עכשיו?

(על-פי בראשית כה פלטה צא וצב)

חג מאיר

ספרי הילדים והנוער

3 ב-100 ש

העקבות של גדי

מסענו מעורר ההשראה של גדי מרשה ז"ל - מאתיופיה לצה"ל

נקודה טובה

ר' נחמן, חכם ותם במסע חובק עולם

בן הקצב

סיפור ילדותו של הרמב"ם

לוחם 88

סיפורו של אלי כהן - המרגל מדמשק

מאבק וזיכרון

סבא ונכד במסע משואה לתקומה

מתוך האפלה

סיפור הצלה בלב המלחמה

כדור הרעם

סיפורו של מבצע יונתן

המצוד

סיפורו של המרדף אחר אייכמן

בן חורין

שבי, אמונה וחירות בכלא הרוסי

מעין של זהב

מסע אל עברה של ירושלים

שישה ימים של פלא

יומן שחרור ירושלים

ניתן להשיג ברשתות ובחנויות הספרים המובחרות

שיחת חינם: 1-801-700-201

מבצעים והטבות לחברי מועדון באתר: www.beitel.co.il

חנות ההוצאה: רח' בית הדפוס 6, ירושלים 02-6427117

ספריית בית אל

נס חנוכה תל אביבי

אהרן חברוני

נרות של חנוכה. פתאום פרצתי בככי מטלטל שבא ממש מתוכי, וכאילו אמר לי בצורה בהירה: 'הנה החיים שאת מחפשת. חיים של קודש!'. הרי על זה בדיוק אני חולמת - על בית עם טהרה ועם קדושה ועם אבא ואמא וילדים חמודים שמדליקים נרות ביחד!' בעקבות האפיזודה הקצרה הזו התחזקה הכלה מבחינה רוחנית והחלה להקפיד על קיום מצוות, וכך גם הכירה את בעלה הטרי. אחרי זמן מה הגיע חג הפורים עם משלוח המנות של משפחת הרשקופ...

"ממש לא ידעתי מה הן שבע הברכות, אבל הם הסבירו לי יפה וכיוון שהייתי כבר בתחילת דרכי ביהדות, הסכמתי בשמחה" סיפרה הכלה, "אבל רציתי באמת לספר לכם על חנוכה, כי הזוג הזה שראיתי מדליק נרות חנוכה בגשם הסוחף, שהיו עבורי השביל לתורה ולקבלת ההחלטה הגורלית להתחזק ביהדותי - הוא אתם - דוד והודיה! אתם הזוג שראיתי באותו לילה אפל וגשום שטרח ויצא לרחוב כדי לקיים את מצוות החג והאור שלכם הדליק את האור שבתוכי".

מסיים דוד הרשקופ: "בכל שנה אנחנו מדליקים את הנרות בפתח הבניין, וכך המון אנשים מצטרפים ומתרגשים ואוכלים סופגניות. זה תמיד זמן לרקוד ולשמוח ולהתקרב. באותו חנוכה מזג האוויר היה כל כך נעים ובהיר, ובדיוק בזמן ההדלקה ההוא החל לרדת גשם סוחף. אמרתי לקב"ה: הרי תמיד הדלקת הנרות הזו כל כך משמחת ובאים אליה הרבה אנשים, אז בדיוק ברבע השעה של הדלקת הנרות יורד גשם? לא יכולת לחכות קצת?... אבל ירדנו אל הרחוב הריק, ואני ואשתי וילדי עם המעילים הדלקנו נרות. היינו לבד ואף אחד לא הצטרף. אבל אז אמרתי לעצמי: בסדר...לפעמים עושים מצוות גם כשלא מצטרפים אליך אנשים". ומסיים הרשקופ את הסיפור הנפלא: "אילו הייתי יודע שבאותה הדלקת נרות השתנו חייה של בחורה אחת באופן כל כך מופלא, איזו שמחה היתה לי, ואיזו שמחה יש לנו עכשיו!".

אנחנו מאמינים בהשגחה פרטית אבל לא תמיד זוכים לראות אותה. לפעמים נפתחים השמים ומתפזרים העננים, ולשניה אחת גם אנחנו זוכים לראות את האור הגדול.

זה סיפור של פורים, של חנוכה, של פסח ושל נשמה יהודית ששבה הביתה. בליל בדיקת חמץ, אולי הזמן הלחץ ביותר בשנה, דוד והודיה הרשקופ ערכו סעודת שבע ברכות לזוג שזה עתה התחתן. כיוון שהיה זה הלילה הלחץ בשנה, הוא גם היה 'שבע הברכות' הקצר ביותר שנרשם.

מנין אנשים ישובים בסלון ביתם על פיתות ומספר סלטים שמשכו מהמקרר בסופר. שרים 'שיש עליך' וניגשים לברכת המזון כדי לברך את שבע הברכות.

היכרותם של הזוג הרשקופ עם החתן והכלה החלה כאשר הוחלט אצל חברי הקהילה בצפון הישן של תל אביב, להוסיף בפורים חמישה משלוחי מנות לאנשים שאינם מכירים, וכך הם מצאו את עצמם בפתח ביתה של הכלה. הם ביקשו לזכות אותה במשלוח מנות והיא התרגשה מאוד. "בעוד חודש אני מתחתנת" היא סיפרה להם, והם ללא היסוס הזמינו את הזוג הצעיר לסעודת שבע הברכות הזו.

לפני שפינו את השולחן לשבע הברכות ביקשה הכלה בהתרגשות לומר כמה מילים: "היתה תקופה בחיי שכבר התחלתי להתעניין מעט ביהדות. הייתי בתחילת הדרך ולא היה לי מושג של ממש". בליל חורף אחד נותרתי לבדי בביתי והעצבות מילאה את כל ישותי, זו היתה תקופה קצרה אחרי שנפרדתי מבחור. יצאתי עם הכלבה שלי לטיול כשלתע החל לרדת גשם, והנה מולי מופיעים זוג הורים וילדיהם היוצאים מפתח אחד הבניינים. האיש נושא אקורדיון שאת תוכנו לא הצלחתי לזהות.

"הם נעמדים בגשם הסוחף לצד הכניסה לבית, ומדליקים שמש וכמה

החבר מהמילואים שואל שאלות? השכנה מתעניינת ביהדות? ראש יהודי זאת התשובה! 03-5255355 ry@neto.net.il

אתם לא צריכים נס כדי לרכוש בית

בואו לכרמי גת!

דירות 3,4,5 חדרים בכרמי גת? קל.

החלה הבנייה והגיע הזמן שאתם תרכשו את דירת החלומות שלכם. במרחק חמש דקות מרכיש שש, 35 דקות לתל אביב ברכבת, עם קהילה צומחת לציבור הדתי, כרמי גת היא הבחירה הנכונה עבורכם ובמחיר שווה לכל משפחה. קבוצות רכישה ליחידות דיוור של שלושה, ארבעה וחמישה חדרים, דירות-גן ופנטהאוס החל מ-899,000 ₪

הפויקט פתוח לציבור הרחב

קהילה צומחת לציבור הדתי, חיים למשקיעים

מיקום מוביל, חיים למשקיעים

קניה קלה, חיים למשקיעים

צעירה ופורה, חיים למשקיעים

לגור בכרמי גת? קל.

לפרטים נוספים: 1700-500-555 | bemuna.co.il

דגן בוטיק
מגורי יוקרה באפרת

לבחירתכם: מגוון דירות 5 חד'

אכלוס שלב א' בע"ה בעוד 3 חודשים!

שיוק: באמונה דיסיו

י.ס: דיסיו

ל.ה.ו: דיסיו

לפרטים: 1700-500-555 • 052-6070199

עצומה

אנו, סטודנטים למען המשפחה, נחשפנו לפרסומים אודות שיתוף הפעולה בין אוניברסיטת בר אילן לקרן לישראל חדשה. אנו מברכים את הרב משה הגר על התפטרותו מחבר הנאמנים של אוניברסיטת בר אילן וקוראים לזבולון אורלב, זליג ונגרובסקי, מוטי זוננפלד, ועו"ד ליפא מאיר לפרוש לאלתר מחבר הנאמנים של האוניברסיטה.

הצטרפו אלינו!

חתמו על העצומה

f הפמיליסטים - סטודנטים למען המשפחה

הפמיליסטים

סטודנטים למען המשפחה

מרצה בבר אילן?

איימו עליך בפיטורים בעקבות התנגדותך לכנס הלהט"ב?
פנה למוקד משפטי ותקבל יעוץ חינם 079-5682579

"גם אני עצמתי את העיניים"

גם הבחור שקרא לעצמו 'זירו' וגם הבחור שבכה על שנולד טעו באותה טעות נפוצה • מה ענה המזכיר שהמרה את פי הרבי ואיזו תגלית מדהימה חשף התלמיד על מחנכו אחרי שלושים שנה • סיפורים מתוקים ודברי חיזוק מתוך התוועדות "צמאה" לבחורי ישיבות עם הרב יוסף יצחק ג'ייקובסון

וסופו לעפר" – באה תנועת החסידות והדגישה שיהודי הוא חלק מהותי ממלך אל-חי וקיים.

ה'חידושי הרי"ם' ז"ע אמר פעם כך: אומרים בתפילה, "אתה בחרתנו מכל העמים, אהבת אותנו ורצית בנו, ורוממתנו מכל הלשונות". מה פירוש 'מכל הלשונות'? הפירוש הוא שאין לשון, אין שפה, אין בכלל מילים שיכולות להביע את עוצמת רוממות נשמתו של כל יהודי, שהיא חלק אלוקה ממעל ממש. הקב"ה רומם את עם ישראל, יותר מכל דיבור שאפשר להביע על ידו את העומק האינסופי הרוחני שיש בכל יהודי."

פעם בפולין, הייתה ישיבה בנשיאותו של אדמו"ר הרי"צ. פעם אחת ביקש הרבי מהמזכיר להכניס לחדרו את הבחורים הכי טובים בישיבה, כי הוא רוצה לומר בפניהם מאמר חסידות מיוחד. המשגיח הודיע באיזשהו אופן לכל תלמידי הישיבה, וכולם אכן נכנסו לרבי הרי"צ. הרבי אמר את המאמר, ובסוף פנה למשגיח ואמר "הרי סיכמנו שתזמין את הבחורים הכי טובים והכי מעולים שיש בישיבה".

המשגיח, ששמו היה ר' יחזקאל פייגין הי"ד, ענה לרבי: "רבי, כולם אהובים". אז הרבי אמר: "נכון, כולם אהובים. אבל כולם ברורים?". ור' יחזקאל ענה: "רבי, את זה אני לא יודע, אבל כולם גיבורים". והרבי שב ושאל: "נכון, כולם גיבורים. אבל קדושים?". ור' יחזקאל שוב ענה: "אני לא יודע, אבל אני כן יודע שכולם עושים באימה וביראה רצון קונם". והרבי הודה לו על המשפט הזה. האם אני יודע שבאמת כולם ברורים ומזוככים? האם אני יודע שכולם קדושים? לא. אבל בכל זאת, כל אחד אהוב, כל אחד גיבור. כל אחד באופן כזה או אחר שבו הוא משתדל לעבוד את קונו.

שמעתי סיפור לא מזמן על יהודי שפגש בחתונה את מי שהיה מורה שלו בחיידר כשהוא היה בכיתה ג'. היהודי פנה למלמד: "שלום עליכם". "עליכם שלום" ענה המלמד. "אתה זוכר אותי? אני הייתי תלמיד שלך בכיתה ג'", אמר היהודי. "אני לא זוכר אותך, מה השם?", ואחרי שהוא אמר לו את השם, המורה נזכר: "אה, כן! מה אתה עושה היום תלמידי?". היהודי ענה: "גם אני כיום מורה בכיתה ג'". "באמת? בדיוק כמוני? איך זה קרה?". אז היהודי אמר, "זה קרה בגללך! היה משהו שראיתי אצלך, וחשבתי לעצמי שאני רוצה ללכת בעקבותיך".

המורה היה מופתע ושאל: "מה עשיתי? מה קרה?". היהודי התחיל לספר: "יום אחד, קינאתי בחברי, בשעון היד שהיה לו. להורים שלי לא היה כסף לקנות שעון כזה, ואני מאוד רציתי. לכן, באמצע היום, בזמן ההפסקה, גנבתי מהחבר את השעון. מה לעשות, עשיתי שטות גדולה. אחרי ההפסקה, החבר גילה שהשעון איננו והוא סיפר למורה. המורה ביקש מכולם, שהילד שלקח את השעון יחזיר אותו. כמוכן, לא רציתי להתבייש, אז שתקתי ולא הודיתי. המורה אמר שאין ברירה, וכל הכיתה צריכה לעמוד בשורה, ולרוקן את הכיסים, כדי להחזיר את השעון. אלא שהמורה הוסיף: 'אני מבקש שכולם יעמדו בשורה בעיניים סגורות,

צילום: חיים טוויטו

ה מגיד הירושלמי הנודע, ר' שלום שכדרון, נסע פעם לארצות הברית והגיע לבקר בניו יורק, מקום מגוריו. הוא התחיל לספר סיפור בניגון הירושלמי המפורסם. "פעם הגיע אלי בחור ישיבה לשיחה אישית, והוא התחיל לדבר ולבכות ביחד: 'כבוד הרב, אני עצוב! אני מדוכא! שאלתי אותו: מדוע? והבחור ענה: אני עצוב בגלל שהקב"ה יצר אותי בתור בן אדם ולא בתור בהמה".

ר' שלום תמה על הבחור: מה אתה כל כך מקנא? מה האושר הגדול לזכות להיות בהמה? והבחור ענה לר' שלום: "מה השאלה בכלל? בהמה הרי לא צריכה לאכול עם כף, סכין ומזלג, ואני כן צריך. בהמה לא צריכה להיות מנומסת, לא צריכה להתלבש בבוקר, ולא צריכה להתפלל שחרית מנחה וערבית. אין לה לא סדר עיון ולא סדר בקיאות, והיא לא צריכה לבוא לשיעור ולא לחבורה. היא כל הזמן חופשית".

הבחור בוכה בדמעות שלישי, וזועק: "ריבוננו של עולם, מדוע לא יצרת אותי בתור בהמה?". ר' שלום המשיך ואמר: "עניתי לבחור ואמרתי לו: בחור, בחור, אתה לא צריך לבכות, אתה באמת כבר בחזקת בהמה".

הסיפור הזה של ר' שלום הזכיר לי סיפור דומה, שקרה דווקא במחוזותינו. היה פעם ילד שגדל ברובע ברונקס בניו יורק, בבית של יהודים החרידים לדבר ה'. למרות הכול, לבסוף הוא נעשה שחקן ענק ברמה בינלאומית. שמו היה זירו מוסטל. אתם יודעים, המילה 'זירו' באנגלית, פירושה – אפס. כששמעתי את שמו, תמהתי לעצמי איזה אבא ואמא נותנים לילד שלהם את השם 'אפס'. זירו.

חקרתי ודרשתי וגיליתי ששמו האמיתי לא היה 'זירו' אלא 'שמואל יואל'. כאמור, הוא גדל במשפחה דתית בניו יורק, והיה מיישחו במשפחה שלו, אני לא רוצה להזכיר מי זה היה, שהיה אומר לשמואל יואל הצעיר משפטים שכאלה: "שמואל יואל אתה אפס! תמיד היית ותמיד תישאר אפס".

אחרי כמה שנים, שמואל יואל עזב את דרך התורה והמצווה, וממילא בחר לעצמו שם חדש, שם חילוני. מה השם שהוא בחר? 'זירו'. כששאלו אותו על מה ולמה הוא בוחר לעצמו שם שכזה, אתם יודעים מה הוא ענה? הוא אמר: "רציתי לעשות נחת לאיש הזה המשפחה שלי שהבטיח לי שאני אהיה אפס. לכן בחרתי את השם 'זירו'".

כשמעתי את הסיפור הזה, הבנתי באמת את גודל הנס של הופעת החסידות. איזה פלא שדווקא בזמן השיא של הירידה בגלות, בשיא העוני והחושך, פתאום באיו פינה נידחת באוקראינה, נעמד מורנו הבעל שם טוב הקדוש, ותלמידיו אחריו, והתחילו ללמד את עם ישראל מה זה יהודי באמת. יהודי הוא סולם שמוצב ארצה, אבל ליבו, נשמתו, רוחו ונפשו, מגיעים השמימה. מה הוא יהודי? יהודי הוא ממש חלק מהאין סוף ברוך הוא! כאשר הרבה אחרים צעקו: 'אדם יסודו מעפר

חבורה. תפילה. משפחתיות. שיה חי. קשר אישי. חרות חיים

Tz/ika

האולפנה מצמיחה חבורה איכותית מתוך שמחה ודיבוק חבורות, עם שפע פעילויות חברתיות ולמידה רצינית. חצי פנימייה (3 לילות בשבוע). בניהולה של הגב' מיכל מלכה ובליווי הרב יששכר רקובר

לאור משנת הראי"ה זצ"ל

עבודת ה' מתוך שמחה

חוויות יהודיות מעצימות ומשמחות

אווירת לימודים רצינית

מלא

יום פתוח לבנות: כ"ג-טבת ח' בשבת ערב הכרות להורים: י"ז בטבת

* יש להירשם מראש

אולפנה תורנית, הר-נוף, ירושלים
הרשמה באתר האולפנה: URESHIT.ORG
מחנכות: (בשעות הערב)
עינוב: 050-591-2376 | מוריה: 052-405-0776
לעזרה בהרשמה בלבד: 058-597-7269

עכשיו זו ההזדמנות שלך!

זכות אדירה בשבילי להצטרף לתוכנית. התכנית אפשרה לי להתמקד ולהקדיש זמן ללימוד תורה מדהימה ומדוייקת שנגעה לי בכל ענייני החיים.
רעיה. מדרשת בינת

סטודנטית ובת מדרשה, התחברי עכשיו לעבודת ה' באופן פנימי בתכנית הלימוד המיוחדת שלנו

- אירועים ומפגשי לימוד
- מלגות עידוד ללומדות
- 6 שנות הצלחה

www.maynotaich.org.il | 072-2792077

כדי שלא לבייש את החבר שלקח. שאף אחד לא יראה אצל מי היה השעון. באמת, כולנו עמדנו בשורה, סגרנו את העיניים ורוקנו את הכיסים. השעון נפל, המורה לקח את השעון, החזיר אותו לבעלים, וכך נגמר הסיפור.

היהודי המשיך לספר בהתרגשות: "המורה הציל אותי באותו יום מבושות נוראת! לא רק זה, אני חשבתי שאחר כך הרב'ה שלי ייקח אותי לחדר צדדי, וייתן לי מוסר כמו שצריך. אבל במקום זה מה קרה? המורה כאילו שכח מכל הסיפור! אף פעם לא אמרת לי כלום על הדבר המגונה שעשיתי. באותו יום הצלת את הכבוד ואת הערך העצמי שלי, ובגלל זה החלטתי שאם מחנך עושה כל כך טוב בשביל התלמידים שלו, אז אני רוצה ללכת בעקבותיו".

המורה אמר בהתפעלות: "איזה יופי, וואו. כמה נחמד ומתוק הסיפור שלך!" אבל היהודי-התלמיד היה חייב לשאול: "האם כבוד הרב לא זוכר את הסיפור? בוודאי סיפור כל כך דרמטי חייבים לזכור. אתה הרי יודע שאני הייתי הגנב. כשרוקנתי את הכיס שלי, בוודאי ראית את השעון נופל ממני. כבוד הרב לא זוכר? איך ייתכן שלא אמרת לי על כך מילה וחצי מילה?" והמורה ענה: "אני באמת לא זוכר". והיהודי לא ויתר: "איך ייתכן שהרב לא זוכר סיפור כזה?" והמורה השיב בפשטות: "גם אני עצמתי את העיניים שלי באותו זמן".

נכדו של הבעל שם טוב, הדגל מחנה אפרים, מפרש את הגילוי הראשון של משה רבנו כשהוא עומד בסנה, בתוך סיפור שקיים בחיים של כל יהודי ויהודי. תקשיבו טוב רבותי, ותפתחו את הלבבות. לפעמים בחור עומד בתפילה, או לומד סוגיה בגמרא, בראשונים ובאחרונים. "ויִרָא וַהֲנֵה הַסֵּנֶה בְּעַרְבָא וְהַסֵּנֶה אֵינְנָה אֶכְלִי". הוא משתדל להבעיר אש בעצמותיו, אש של חיות בתורה, אש של חיות בתפילה, במצוות או בעבודת ה'. אבל הסנה איננו אוכל, האש לא אוחת בו. הקוצים נשארם בסנה כמו שהם, והאש לא נגעה ולא נגעה.

הבחור שואל את עצמו: "מה עשיתי רע כל כך, שהאש לא נדבקה בי? הרי אני מתייגע ומשתדל, לומד ב'שטייגן', אבל בכל זאת 'הסנה איננו אוכל' והאש לא חודרת בעצמותי. מדוע לא יִבְעַר הַסֵּנֶה?" הבהור רוצה להתייבש ולהיכנס לדיכאון. הוא רוצה להסתכל במראה ולומר "אני באמת בהמה גסה. אני באמת שור וחמור יחדיו!". על המחשבות האלה, הקב"ה אומר למשה רבינו, רבן של ישראל: "שֵׁל נְעֻלְיָךְ מֵעַל רִגְלֶיךָ כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמָּת קֶדֶשׁ הוּא".

אתה צריך לזכור שהקדושה לא נמצאת ממך והלאה. הקדושה לא נמצאת במקום אחר! היא אצלך! "המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קודש הוא". בתוך החיים שלך, ביום-יום. בתוך המצב שלך כמו שהוא היום, בתוך הלב שלך היום, עם כל המבוכות ועם כל האתגרים. עם העליות ועם הירידות, עם מצבי הרוח ועם התסכולים. עם האתגרים ועם הרגעים הקשים. עם הרגעים של הנפילה, ואפילו, חס ושלום, עם הרגעים של הייאוש. בשום מצב, אל תחשוב שהקדושה האלוהית אבדה ממך. הטעות הכי טרגית שיהודי עושה זאת הנקודה שבה הוא מפסיק לזכור ש"המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קודש הוא". הקב"ה נמצא בתוכך, בתוך המחשבות וההרגשות שלך.

אפילו אם יש עניינים בלתי רצויים, אל תחשוב אפילו לרגע שה'אני' שלך מלוכלך ומזוהם. שה'אני' שלך טמא ובהמי. תזכור תמיד, ש"המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קודש הוא". גם ברגע הזה ובמצב הזה, אתה יכול להתדבק במציאות האמתית שלך, שהיא העובדה שאתה חלק אלוהי ממעל. לא צריך להתכחש למציאות הנוכחית, אלא להבין שיש בתוכך נקודת 'אני' פנימית ועצמית, שבלתי ניתנת לשינוי. נקודה שהיא תמיד מחוברת לה, בשיא הטהרה, הדבקות והקדושה.

מוריי ורבותיי, בחורים יקרים! תשמעו סיפור על בעל ספר 'ההפלאה', ר' פנחס הלוי הורוויץ, שהיה הרב של פרנקפורט. כשהוא הגיע בפעם הראשונה למגיד הגדול ממזריטש, תלמידו של הבעל שם טוב, הוא לא התרשם כל כך ורצה לעזוב את המקום. המגיד ממזריטש אמר לו: "לפני שאתה עוזב, אני מבקש ממך להיכנס לבית המדרש. יושב שם על התנור יהודי עם טלית ותפילין, ומסתמא לומד גמרא. תדבר איתו קצת בלימוד, לפני שאתה עוזב".

מחמת כבודו של הרב המגיד, בעל ההפלאה קיים את דבריו, נכנס לבית המדרש, ובאמת ראה על התנור יהודי עטור בטלית ותפילין. הוא התקרב אליו ואמר: "הרבי שלך ביקש ממני לדבר איתך בלימוד". אותו יהודי היה ר' זושא מאניפול. ר' זושא אמר: "אני חושב שטעית. אני איש פשוט, ואין הרבה מה לדבר איתי. תסתכל, אני לומד כעת מסכת

ברכות. אני לומד מסכתות פשוטות. אני לא גאון, בעל פלפול. כבוד הרב! אין לך מה לדבר איתי בלימוד". בעל ההפלאה לא ויתר: "הרבי שלך נתן סימנים, כדי שאני אלך לדבר דווקא איתך בלימוד. מה כבודו לומד?" אומר ר' זושא "אני אוהב בסוגיא במסכת ברכות, בדף מז ע"ב".

ר' פנחס משיך לשאול: "נו, ומה למדת עכשיו?" ר' זושא אמר: "למדתי כך: 'אמר ר' הונא: תשעה וארון – מצטרפים'. כלומר, תשעה יהודים ביחד עם ארון, מצטרפים למניין'. 'אמר לו ר' נחמן, וארון גברא הוא?' כלומר, האם הארון הוא בן אדם? והגמרא עונה שבאמת ר' הונא לא התכוון לכך שארון הוא אדם, אלא הוא התכוון שתשעה שעומדים כך שהם נראים כמו עשרה, מצטרפים. יש אומרים מכופי (מכונסים), יש אומרים מבדרי (מפוזרים)".

שאל ר' זושא את בעל ההפלאה, שהוא אחד מגאוני הדור: "אני לא מבין את הגמרא הזאת. מה היה הסלקא דעתך של רב הונא: תשעה וארון מצטרפים? גם בלי רב נחמן, כל אחד היה שואל. זאת הרי שאלה פשוטה: ממתו ארון מצטרף למניין? מה היתה בכלל ההווה-אמינא של רב הונא?"

בעל ההפלאה הודה: "אני לא יודע" ור' זושא השיב כנגדו: "אני לומד, שהכוונה היא שיש יהודי כזה שהוא בבחינת ארון. מה הכוונה? בארון יש לפעמים המון ספרי קודש. יש יהודי, שבמוח שלו יש בכלי וירושלמי, ראשונים ואחרונים, פוסקים וספרי הלכה – יש הכל. יש בחור שהוא ברוך ה' בעל כשרון: מצליח בלימוד, יודע טוב את הסוגיות; יודע בבא קמא; יודע זבחים; יודע מנחות; יודע 'כל הראוי לביילה'; יודע 'תקפו כהן'; יודע 'תגרי לוד'; ואולי אפילו יודע את הגרי"ז על ההידור של חנוכה. הוא יודע את ר' חיים ואפילו ר' שמואל או ה'מנחת חינוך' על 'תשבתו'. הכול הוא יודע. אבל מה? הוא בסך הכל ארון. ארון שיש בתוכו המון ספרים. רב הונא מחדש שגם יהודי שהוא ארון, הוא ותשעה מצטרפים.

"רב נחמן מקשה: 'ארון גברא הוא?' האם הארון נעשה גברא? הרי הבן אדם הזה הוא כמו ארון! בתוך הארון מונחים הרבה ספרים, אבל זה לא אומר שהוא גברא. אין כאן יהודי חי! אין לו בעירה. התורה לא שינתה אותו ולא הפכה אותו – 'וכי ארון גברא הוא?' הכוונה, האם זה שהוא ארון הפך אותו לבן אדם?"

בעל ההפלאה התפעם ושאל את ר' זושא: "אז איפה לומדים להפוך את הארון, להיות גברא של תורה? איך עושים שהתורה תשנה ותהפוך אותו לגברא?" ר' זושא ענה לו: "בשביל זה, אתה צריך להיות אצל המגיד ממזריטש". ר' פנחס אכן נשאר אצל המגיד, ונעשה לאחד מגדולי תלמידיו.

הגאון הגדול ר' עקיבא איגר שאל פעם את נכדו, ר' לייבלה איגר, שהפך להיות חסיד קוצק: "לייבלה, מה מצאת אצל האדמו"ר מקוצק?" ר' לייבלה ענה: "סבא היקר, בקוצק מצאתי תשובה לשאלה שלך בדרוש וחיידוש, על הגמרא בראש השנה דף כ"ט עמוד א". ר' עקיבא שאל: "על איזו שאלה אתה מדבר ואיזו תשובה מצאת?"

אמר ר' לייבלה איגר לסבא שלו, שזאת שאלה על גזירה דרבה. כולם מכירים את גזירה דרבה, שלא תוקעים בשופר בראש השנה שחל להיות בשבת. הסיבה לגזירה היא, שמא אדם יעביר את השופר ארבע אמות ברשות הרבים. ר' עקיבא איגר שואל שאלה עצומה: יש שיטה של בן עזאי במסכת שבת, ש'מהלך כעומד דמי'. כלומר, אדם שהולך נחשב כאילו הוא עוצר בכל שלב של ההליכה. על כך שואל תוס' במסכת שבת דף ה', שאם מהלך כעומד דמי, איך יכול להיות שהוא עובר ארבע אמות ברשות הרבים, הרי הוא עומד כל פעם בפחות מד' אמות? ותוס' עונה שהוא יכול לעבור ד' אמות כאשר הוא קופץ. רק אם הוא קופץ ארבע אמות, אז הוא עובר, ואם לא, אז הוא כעומד ופטור. על התוספות שואל ר' עקיבא איגר: אם כך, אם כשהוא מעביר את השופר ארבע אמות בראש השנה שחל להיות בשבת, הוא לא עובר איסור מהתורה אלא אם כן קפץ, יש קושיה גדולה. הרי קפיצה היא לא מצויה, ו'מילתא דלא שכיחא לא גזרו ביה רבנן'. אם כן, למה לפי בן עזאי גזרו חכמים שלא לתקוע בראש השנה שחל להיות בשבת? אמר ר' לייבלה איגר לסבא שלו: "בקוצק מצאתי תשובה לשאלה זו. בקוצק למדתי שזה לא מילתא דלא שכיחא לקפוץ ארבע אמות כדי ללכת לקיים מצווה".

זאת החיות הגדולה שתורת החסידות הכניסה לחיי היהודי וליהדות. הכוח להבין את האינסוף שיש כל יהודי, ושארון יכול להפוך להיות גברא. להתמלא חיות פנימית ביהדות, בעבודת ה' ובהתלהבות בלימוד תורה, חיות במצוות, עד כדי כך שזה לא 'מילתא דלא שכיחא' לקפוץ כדי לקיים מצווה. ■

119 ש"ח
מחיר השקה

אָדְמָה בְּלֵב אָדָם

יהודה ושומרון |
סיפור אישי ולאומי |
ספר צילומים

ספר צילומים מהודר המכיל תיעוד מרהיב של יהודה ושומרון לאורך השנים. תמונות ייחודיות, נוקבות ומרגשות מחבל ארץ מופלא עם מראות וסיפורים בלתי נגמרים.

"את יהודה ושומרון אני מצלמת ומתעדת עשרות שנים. הסיפורים האישיים, המאבקים והקונפליקטים הלאומיים הם חלק מהפסיפס של ההווה הישראלית. איגדתי את מיטב התמונות מיהודה ושומרון לספר יפיפה ומיוחד"

מיני צחי

ניתן להשיג ברשות
ובחנויות הספרים
המובחרות

שיחת חינוך:
1-801-700-201

מבצעים והטבות לחברי מועדון באתר:
www.beitel.co.il

חנות ההוצאה: רח' בית הדפוס 6, ירושלים 02-6427117

ספריית בית אל

יש מי שמקשיב

איך היית מרגיש אם היית שומע שלרבי חשוב שתדע שהוא חשב עליך אישית? < כבר בתנ"ך מופיע ויכוח על איך אמורה להיראות תפילה איכותית - נעלית ומרוממת או אישית ונוקבת?

לפעמים עם חבר קרוב הוא ישתף ויספר, וגם אז לא הכל. אי-השתוף לא נובע בגלל שזה סוד אלא כך הוא טבע הדברים, בעניין שמעיק לאדם על הלב הוא לא ממהר לדבר ולשתף.

זו הסיבה למה דווקא התפילה יוצרת את הקשר הכי אישי בין אדם לה'. הרי בשעה שאדם מקיים את ציווי ה' הוא לא מתעסק ברצונות שלו, לא מאוד משנה מה הוא חושב ומרגיש כלפי הדבר; כמו עבד שעושה את מה שאמרו לו לעשות, בלי לחשוב. גם כשהאדם לומד תורה, הוא אמנם משתמש בשכלו והבנתו, אך עדיין לא לגמרי עוסק בדברים שנוגעים אליו, זה לא עניין אישי.

קשר אמיתי נוצר כשלאדם מעיק משהו, והוא יודע שבתפילה הוא יוכל לדבר על זה ויש מי שמקשיב לו. הוא מקווה שבקשתו תתקבל ותיענה. כאן נוצר קשר.

אפשר לראות את זה בסיפור השיחה שהתנהלה בין חנה לעלי הכהן. חנה הגיעה אל המשכן והתפללה שיהיו לה ילדים. עלי הכהן שראה את צורת תפילתה, חשב שהיא שיכורה ואמר לה "הסירי את יינך מעלייך", וחנה ענתה לו שהיא "אשה קשת רוח" והיא כעת שופכת את נפשה לפני ה'.

מה בעצם היה הוויכוח ביניהם? זה היה ויכוח בענייני עבודת ה', איך אמורה להיראות תפילה טובה.

מובא בספרים שהסיפור התרחש בראש השנה. יש ווארט שאומר שבמקומות רגילים עיקר ההתרגשות והזעקה בתפילת ראש השנה מתרחשות באמירת "ונתנה תוקף", כשמבקשים על החיים שלנו, ואילו אצל חסידים עיקר ההתרגשות בראש השנה היא בעת התקיעות שאז מכתירים את ה' מחדש למלך.

נו, מה זאת אומרת? כאילו שהחסידים הכי גדולים לא אמרו "זכרנו לחיים" ולא ביקשו על עצמם? ודאי שאמרו, אבל עיקר הרגש שלהם היה מכוון לא אל מילוי החיסרון האישי שלהם; הם התמסרו לטובת העניין הנעלה יותר, הכרתת המלך.

בתקופה הראשונה לנשיאות הרבי הרש"ב היה יהודי שגר בסמיכות אליו. במשך הזמן אותו יהודי התדרדר מעט בשמירת תורה ומצוות. אחרי שהרבי הרש"ב הסתלק ובנו הרבי הרי"צ מילא את מקומו, נכנס אותו יהודי ליחידות אצלו. במהלך היחידות שאל הרבי את היהודי: "אתה זוכר כמה דמעות אבא הוריד אבא עבורך בראש השנה ברגעים שלפני התקיעות?". השאלה הזאת עוררה את היהודי מאוד. הרבי... ככה... עלי... לפני התקיעות!

הסיפור הזה מספק הצצה לערוץ מיוחד בו מתפתח קשר אישי בין חסיד לרבו. כאן נסללת דרך שעוברת בין לב החסיד אל לב רבו. אבל קשר שכזה מתקיים לא רק ביחסי רבי וחסיד אלא גם ובעיקר בין האדם לה'.

המשנה במסכת אבות אומרת: "על שלושה דברים העולם עומד, על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים". העולם נבדל בשביל שלושת העמודים האלו, והאדם נדרש לעבוד את ה' מדי יום בכל אחת מהדרכים: ללמוד תורה, לגמול חסד ולהתחבר אל ה' בתפילה. איזו דרך משלושתן הכי מקשרת אותנו אל ה'?

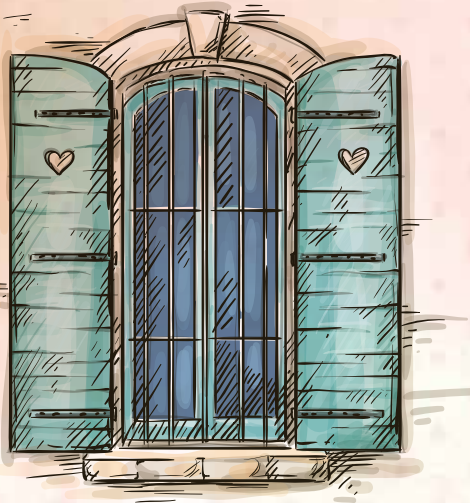
ניתן לטעות ולחשוב שהתפילה היא האחרונה בסולם החשיבות. הרי על מה אדם מתפלל? הוא בעיקר מבקש על הצרכים שלו, על מה שחסר לו. הוא מרוכז ושקוע בעצמו ופחות בענייני רצון ה'. אבל למרות זאת, כשאנחנו מסתכלים בפירוש המילה 'תפילה' אנחנו רואים שהמילה הזאת מבטאת יותר מכל את עניין החיבור והדבקות.

תפילה היא מלשון חיבור, כמו שהמשנה מדברת על אדם "התופל (מחבר) כלי חרס", הוא מדביק את החלקים יחד. דווקא בתפילה מתקיים קשר עמוק בין האדם לה'. ומה שנאה לחיסרון הוא היתרון של התפילה והוא זה שיוצר את הקשר האישי בין האדם לה'.

איך אתם יודעים לזהות מתי אדם סתם מספר על משהו, ומתי הוא מדבר מקירות ליבו ומשתף במשהו אינטימי שממש מפריע לו? על דבר אישי שנוגע לאדם בחיים הפרטיים שלו הוא לא שש לדבר. אולי

לב לדעת

תש"פ

מדרשת מעיינותיך משיקה בפעם השישית את תכנית הלימוד לב לדעת ומזמינה אותך להצטרף להצלחה!

לב לדעת הינה תכנית שנתית מקיפה ומרתקת להעמקה בספר התניא בשפה קלה ונוחה המותאמת ללמידה אישית. בלימוד קצר וקבוע מיד שבוע תזכי להיות חלק מקהילת לומדות מכל רחבי הארץ המקיפות בשנה אחת את עיקרי ספר היסוד בחסידות, התניא.

ההרשמה בעיצומה!
www.maynotaich.org.il

במקרה של חנה, עלי ראה איך שפתייה נעות וקולה לא יישמע. היא מתפללת על עניין פרטי, דבר פנימי שמעיק לה מאוד, ועל זה הוא אמר לה: את יותר מדי שקועה במציאות שלך, תשכחי מעצמך. ממה שאין או יש לך, ותתעלי לעסוק בדברים נעלים יותר. תכתירי כעת את המלך, היום ראש השנה!

אבל חנה ענתה לו "אשה קשת רוח אנכי, ואשפוך את נפשי לפני ה'", היא בעצם טענה שזוהי התפילה החשובה ביותר, כאן זו שפית הנפש, כאן נוצר הקשר האישי והכי נעלה בינה לבין ה'.

וכפי שפתחנו והקדמנו, אותו קשר קיים גם ביחסים שבין רבי לחסיד. כאשר חסיד מקיים הוראה של הרבי, הדבר לא מבטא קשר אישי. רק כאשר חסר לו משהו והוא לא ממש מדבר על זה, אבל מול הרבי הוא פותח את סגור ליבו והוא יודע שהרבי מקשיב וכואב איתו, ואחר כך מתפלל עבורו - נוצר קשר אישי. וכשהמצב אכן משתפר והוא מספר לרבי שאכן יש הטבה ולרבי יש נחת רוח, כאן נוצר קשר פנימי בין רבי לחסיד.

אם כבר מדברים על קשר אישי בין רבי לחסיד, סיפר לי יהודי שאני מכיר אותו היטב וסומך עליו, שפעם הוא עבר בתור לחלוקת הדולרים לצדקה אצל הרבי זי"ע, ועברה לפניו קבוצת בחורים שהתעדרו להתחתן בתקופה הקרובה. כשהחתנים עברו, הוא שמע שלאחר נתינת הדולר לאחד החתנים וברכת "ברכה והצלחה" שהרבי נהג לברך בה כל אחד, הרבי שאל את החתן: "אתה כבר קיבלת את המכתב? אני כבר חתמתי".

המדובר היה על מכתב הברכה שהרבי היה שולח לכל חתן לקראת החתונה שלו. המכתב היה נשלח על ידי המזכירות של הרבי אחרי שהרבי היה חותם עליו.

אותו יהודי שסיפר לי זאת אמר, שהוא מאוד הסתקן לדעת מה פשר הדברים. הרי עברו במהלך החלוקה יותר מעשרים חתנים, ולאף אחד מהם הרבי לא אמר מאומה על המכתב.

הוא בדק את הנושא והתברר לו שמספר ימים קודם לכן ישבו יחד כמה חתנים ודיברו ביניהם על מכתבי הברכה שהרבי שולח לחתונה. הנהלה היה כך: נוסח המכתב היה אחיד, המזכירות הייתה מכינה לכל חתן מכתב עם שמו האישי בראשו והרבי היה חותם בתחתית המכתב.

הבחורים התווכחו בנושא. חלק מהם אמרו שלמרות שזהו מכתב בעל נוסח אחיד, כאשר הרבי חותם עליו הוא מתכוון לאותו חתן במיוחד ומעניק את הברכה המפורטת במכתב באופן אישי. הרי מדובר על צדיק שבכל פעולה שלו הוא מכניס את כל כולו.

אבל היו כמה מהבחורים שטענו שהרבי עובר על המכתבים מהר מאוד, בלי לתת תשומת לב מיוחדת לכל מכתב. היה שם בחור שהרחיק לכת וטען, שקשה לו להאמין שתוך כדי הטרדות הרבות של הרבי הוא בודק את שמותיהם של החתנים המופיעים על כל אחד מהמכתבים. הוא רק חותם על המכתב, ומיד ממשיך הלאה למכתב הבא.

והנה, לבחור הזה שטען את הדברים כך, הרבי פנה בשעת החלוקה ושאל "קיבלת את המכתב? אני כבר חתמתי...".

את הסיפור שמעתי מאותו יהודי שראה את המעשה ובודק את העניין. באחת השנים השתתפתי בהתוועדות חסידית באיזשהו מקום וסיפרתי את הסיפור הזה, והוספתי שהיהודי שסיפר לי על כך מוכר לי כאיש אמין שלא מגזים ולהערכת סיפור זה נכון ואמיתי.

לאחר ההתוועדות ניגש אלי אחד המשתתפים ואמר לי כך: "אתה יודע שהסיפור אמיתי בגלל ששמעת אותו ממישהו שאמין בעיניך, אבל אני יודע בוודאות גמורה שהמעשה נכון. כי אני הייתי אותו חתן...".

לא רק שהרבי האציל מהברכות שלו גם לבחור כזה, הן בחתימה על המכתב והן בשעה שעבר לקבל את הדולר מידי הרבי, אלא יותר מזה: הרבי אף דאג עבורו שתהיה לו קצת יותר דעת להתרום ולהבין נכון במה מדובר, מהו קשר אישי ואמיתי שמתקיים בין רבי לחסיד.

יש לך שאלה בעבודת ה' ? סמס ל-
054-4530951

נפשי בשאלתי

הרב יהושע שפירא, ראש ישיבת רמת גן

**האם יש עניין להתפלל
שמהו שאני רוצה יקרה
בקרוב, או שלא טוב
לבקש זאת ועדיף שהדבר
יקרה בזמן הנכון בעיני ה'?**

בתפילה כזו יש מעלה גדולה, כמו בכל תפילה ופנייה לה', אך יש גם סכנה. הסכנה היא שבתוך הבקשה נמצא איזה נסיון להיות יודע כל ותובע כל, ולהעמיד את התפילה באופן שה' יתברך 'אמור' למלא כל צרכיך באופן מושלם. ואם לומר בחריפות זאת - כאילו הוא 'עובר' אצלך, חס וחלילה.

אנחנו מבקשים שיתגלה טוב כפי שהקב"ה יודע מהו הטוב, ומתוך כך שנזכה שגם אנחנו נביין את הטוב הזה (ואם זה משמעותי - שנראה גם את הטוב בתזמון האירועים) ונהיה שותפים לו. וכמו בעניינים רבים מהסוג הזה: המרחק בין שתי האפשרויות הוא לעיתים כחוט השערה.

אני אוהב ללמוד פילוסופיה, אבל אחרי שאני קורא אני מרגיש פחות מחובר לה' מבחינה רגשית לזמן מסוים. האם יש בכך בעיה?

בודאי, הלא הקשר הרגשי עם ה' הוא ליבת המצוות, ההידבקות במידותיו והקישור לאורו שמתגלה בתורה ובכל מצוותיה הם עיקר כל העיקרים ותמצית כל התורה. שאר ההלכות הן פרטים של המצוות הללו, ולכן מונה אותן הרמב"ם כמצוות הראשונות בספר המצוות שלו. פגיעה בהן היא פגיעה חמורה ברצון ה' יתברך המופיע בתורה.

אך רק אם יתברר שהחולשה היא זמנית ומביאה אחר כך התגברות יותר גדולה, בין מצד עצמך ובין מצד יכולתך להשפיע, כמו שאמרו חז"ל "דע מה שתשיב לאפיקורס", אז אפשר שלפילוסופיה יהיה היתר. וכמובן שאדם צריך לבדוק שאינו מרמה את עצמו ואינו מקל ראש באותם עניינים נעלים העומדים על הפרק, וכדאי מאוד בעניינים עיקריים וחשובים כאלה להתייעץ עם תלמידי חכמים מנוסים.

**האם אפשר לעשות
חשבון נפש ויחד עם זאת
לטפוח לעצמי על השכם?**

הנחת היסוד שלך היא כנראה שחשבון נפש הוא רק על החסרונות והעבירות ולכן יש מקום להתלבט, אולי אי אפשר אחר כך לטפוח על השכם?

אולם חשבון נפש צריך לכלול את כל המפה: גם החסרונות וגם המעלות. טפיחה על השכם גם היא צריכה חשבון נפש האם היא מועילה או מזיקה, האם היא ממלאת אותנו גאווה או מוטיבציה וכוחות לעבוד את ה' ביתר שאת ויתר עז. אם חשבון הנפש מחליש אותנו, צריך להיזהר מהחלקים המחלישים - יהיו אלה חסרונות או טפיחות עצמיות.

האלוקים עשה את האדם ישר לחשב את דרכיו בצורה נקייה ואמיתית, שלא יחשיב את עצמו יותר ממה שהוא אלא יראה בעצמו כלי לאור האלוהי שמאיר בו, ומאידך שלא ירבה במשקל חסרונותיו עד שיכבידו עליו לעבוד את ה' בשמחה.

ת.ד. 52589 רמת גן < עורך: אהרני ברנשטיין > העלון טעון גניזה

לפרסום, תגובות, יצירת קשר והצטרפות למנויי הפצה: 052-4061065 • info@qarov.org • קרוב אליך

קרוב אליך

עלון שבועי לעבודת השם בדרך החסידות

מכירת העודפים הגדולה בחנוכה במחסן יריד החסידות

אלפי ספרים מכל המגוון במחירים מוזלים

ספרים פגומים, עודפים וחלקי סטים

ספרים נוספים בהנחות ענק!

רח' פלוטיצקי 11, ראשון לציון // לנוחותכם - אוהל מכירות ענק במקום!

שעות פתיחה: כ"ו בכסלו-ג' בטבת (12.31-24): 9:00 בבוקר עד 16:15 אחה"צ (מוצ"ש סגור) // ד'ד' טבת (1.4-1): 9:00 בבוקר עד 23:00 בלילה (כולל מוצ"ש)

איכה

בואו עם הילדים ותגלו אוצרות!